

BRASSÓI LAPOK

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő: SZELE BELA dr.

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UTCA 56-58 szám

Egy őszinte, bölcs és bátor ember

Maniu Gyula megovalán a hatalomtól, hatványtalnak egy nyilatkozatot zengett el a külföldi közvélemény számára, s ebben valószínűságot, amiben a romániai kisebbségek lubickolnak. Nekünk ítélte a volt miniszterelnök, a nemzeti párt illusztris vezére, a mindeneknél kedvezőbb sorsban levő kisebbség pálmáját és a Romániában járt külföldi notabilitások elragadtatását az itteni kisebbségek tultengő szabadságán és jólétén olyan csálhatatlansági öntudattal költötte, mintha igényt akarna bejelenteni a legközelebb esedékesse való nobeldijra. Hiszen tehát-e valaki nagyobb szolgálót a világ békéjének, mint aki hazájában maradéktalanul beváltotta a békeszerződésekben körülírt kötelezettségeket és a nemzeti kisebbségek jogainak, nyelvének, kulturájának, gazdasági életének szabad érvényesítésével összhangot, megelégedést, jólétet és jó példát teremtet?

A Maniu Gyula politikai lelkiismerete nyugodtan elviselte ezt a mi kivételes boldogságunkat és bizonyára nem érezte a legcsekélyebb lelkiismeretfurdalást sem amiatt, hogy a kisebbségi törvényt, amelyet Gyulafehérvár óta ezer alkalommal ígért külföldi tanúanyagokkal alátámasztott és egy szakértő bizalmasával már pontokba is foglaltatott, az utolsó percben el ejtette. Minek is ott a kisebbségi jogok kodifikálása, ahol ezek a maguk teljességükben és tökéletességükben már annyira érvényben vannak, hogy előkelő idegenek romániai látogatásuk legagyuobb élvezetét az ezekben való gyönyörűségben találják? Nem is érthető, hogy Pop Ghita is miért járta be a világot a kisebbségi kérdés tanulmányozása végett, mikor ez nálunk — Maniu megállapítása szerint — százszázalékosan, sőt azon túl is — már rég meg van oldva?

De, ime, San-Giorgu bukaresti egyetemi professzor, olyan időben, s olyan légkörben, melyet bizonyos témákra és állásfoglalásokra nézve kedvezőnek aligha lehet mondani, nyilvános előadásban hirdeti, hogy a romániai kisebbségek nincsenek megelégedve a sorsukkal, a probléma teljes megvilágításra szorul, a kisebbségi törvényt meg kell csinálni, még pedig a békeszerződés és a román alkotmány feltételeinek a figyelembevételével, kulturális autonómiát kell teremteni és mint a közigazgatás által lehetővé tenni, hogy a kisebbségek, akik az ország népességének harminc százalékát, közel egyharmadát teszik, megszeressék az államot és ragaszkodjanak hozzá.

Mi ütött ehhez a román tudóshoz és előkelő közéleti férfihoz, hogy pont az ellenkezőjét vallja és hirdeti annak, mint amivel a politika matadorjai, élükön gyulafehérvári Maniu Gyulával, a világot meg akarják tévesztetni a romániai nemzeti kisebbségek sorsa felől? — Hogy pont ugyanazokat a sérelmeket és követeléseket foglalja össze program és akciószámba menő előadásában, melyeket mi a magyarság; német lapúrsaink a hazai németiség nevében több mint egy évtized óta hangoztatunk, s amelyek őszinte, lojális, hiánytalan honorálásban látjuk a román állam demokratikus kialakulását, termékeny és békés munkában való fejlődése legfőbb biztosítékát? Hogyan mérészi ez a regáti külön tanár, a Vaszgárda, az Unioersul, az egyetem, a pártközi sovinizmus főrei és tollhegyei fenyegető ordejéből világba kiáltani, hogy a romániai kisebbségek jogai még beváltatlanok, s Románia eminens érdeke, hogy azok mielőbb az egyenlőség és igazság szellemében kielégítenek.

San-Giorgu nincs elragadtatva és nem is hirdeti, hogy mások al vanna ragadtatva, nem tartja fölösleges ballasztnak a kisebbségi törvényt, ellenben sürgeti a megalkotását és nem hamis beállítással, rabulisztikával, fél- és fércmunkával, hanem becsületes, lelkiismeretes beváltásával mindannak, amit békeszerződés és alkotmány betűje és szelleme meg-

szab; nem tartja külön történelmi érdemnek és dussugaras áldozatnak, hogy államsegély és nyugdíjmorzsákat vetettek oda a kisebbségeknek, mint John Bull az indiai éhezőknek, hanem a törvényszerint való arányos támogatást követeli, nem mondja, mint Maniu, hogy a kisebbségek az anyanyelvüket az élet és a közélet egész vonalán mindenütt korlátlanul használ-

nálhatják, s kulturájukat szabadon fejleszthetik, hanem rámutat az autonoma hiányára, az iskolák és egyházak sérelmeire, a közigazgatás zavaraira és ártalmaira, a román társadalom elfogult, s előítéletes magatartására a kisebbségekkel szemben.

Ez egy őszinte, bölcs és bátor ember, aki látja a hibát és a bajt és megmeri mondani az igazságot; aki nem minket akar letorkolni és a világot bolondítani, hanem az igaztalanságokat megszüntetni. Egy román szellemi kiválóság, aki az Athenée Palace-ban s nem a parlamentben tart előadást a kisebbségi kérdéssről.

UJABB NAGYARÁNYU ELBOCSÁTÁS KÉSZÜL A C. F. R.-NÉL

A CFR vezérigazgatósága a Lupta értesítése szerint újabb nagyarányu személyzeti leépítéseket határozott el, hogy könnyítsen a vasut még mindig deficittel fenyegető költségvetésén.

Eszerint elhatározták, hogy február 1-én további ezer alsóbb alkalmazottat: pályasírt, fékezőt és munkást bocsátanak el, majd február 15-én ismét ugyanennyit. A kétezer elbocsátottat a költségvetésben erre a célra beállított 21 millió lejnyi alaphól 1, 2 és 3 havi fizetésük összegével végkielégítésben részesítik szolgálati idejüknek megfelelően. Jétől az alsóbb tisztviselői személyzetet is még itt sem áll meg s ugyancsak február elsejétől az alsóbb tisztviselői személyzetet is megrövidítik. A távirászkótló lefelé a kisebb tisztviselőket havi 5-10 napos kényszerszabadságra küldik, természetesen az erre az időre eső fizetésük levonása mellett.

Ha így megy, a CFR-nek rövidesen nem lesz alsóbb személyzete, aminek csak a forgalom zavartalan és biztos lebonyolítása ihat ja meg a levét. Miért nem hallunk már egyszer a nagyfeju, központi emberek ilyen tömeges leépítéséről is?

100 diákot kitiltottak az iskolából, mert tagjai voltak a Vaszgárdának

Bukarest, január 21.
A felforgató eszméknek a tanintézetekből való kirtását ezuttal — úgy látszik — komolyan gondolta Costachescu közoktatásiügyi miniszter s ezirányu szigorú rendelete nem maradt szenteltvíz. A miniszter tegnap rendeletet tett közzé, amelyben több, mint száz középiskolai tanulónak hosszabb-rövidebb időre való kizárását hozza egyrészt a tanuló-ifjúság, másrészt a közvélemény tudomására, — mint ismeretes — amiatt, mert résztvettek a Vaszgárda és a Mihály arkangyal ligája titkos tevékenységében.
A kitiltottakról a vizsgálat megállapította, hogy iskolán kívüli életükben tagjai voltak a különböző rendbontó szervezeteknek s a káros eszméket társaik között terjesztették. A száznál több diákot, akiknek a nevét pontosan felsorolja a rendelet, a minisztérium részben a folyó tanévre, részben pedig a következő tanév végéig zárja ki s megfosztja őket az érettségizés jogától is. Nagyrésztük tanítójelölt, kereskedelmi iskolai növendék, míg a liceumi tanulók aránylag kis számban vannak képviselve. A Socor elleni merénylet tettesét, Dumitrescu Constantint, a jassii liceum VI. o. volt bennlakó növendékét, aki jelenleg vizsgálati fogságban ül, a rendelet örökre kiltja az ország vajamennyi tanintézetéből.
A rendelet a kizárásokat úgy a középiskolák szabályzatával, mint a törvény-idevonatkozó szakaszával indokolja.

Uj alapra fektetik az államsegélyek felosztását

Bukarest, január 21.
Laár Ferenc dr. magyarpárti képviselő tegnap felkereste Costachescu minisztert, hogy a legilletékesebb helyről kérjen megbízható felvilágosítást az egyházi államssegélyek kérdésében. Mani lelkész erőteljes fellépése ugyanis meggondolásra készítette a kormányt, amely — a legújabbban kiszivárgott hírek szerint — engedékenyebb magatartást tanúsít s

állítólag azt is elhatározta, hogy az egyházak államsegélyét nem szállítja le olyan mértékben, ahogyan azt első formájában tervezték.

Ez a megnyugtató és lecsendesítő célzatu hír kétféle formában látott napvilágot. Az egyik forma szerint a kormány meghagyja a régi államssegélyek összegét s csak az áldozati takszát hozza levonásba a papoknál és egyházi alkalmazottaknál olyan mértékben, ahogyan azt az állami tisztviselőknél teszi. A másik forma szerint az államssegélyek leszállítását, helyesebben a redukálás mértékét már nem változtatják meg, mert ez költségvetési tétel, ellenben

elengedik a papoknál és az állami tisztviselőknél az áldozati takszát.

Laár Ferenc azért kereste fel a minisztert, hogy e kétféle s gyakorlatilag egyáltalában nem egyenértékű hír közül a valódit megállapítsa. A miniszter azonban nem erősítette meg a két értesülés egyikét sem, hanem egészen meglepő és biztató nyilatkozatot tett.

Közölte a magyar képviselővel, hogy a kormány legújabb terve szerint az államssegélyek ügyének elintézését egészen uj alapra fektetik, annak az alapelvnek az érvényesítésénél, hogy a levonás egyik egyháznál se legyen 15 százalékánál magasabb.

Costachescu nyilatkozata annak a jogos reménykedésnek nyújt tápot, hogy Mani lelkész fellépése nem maradt hatás nélkül. A kormány talán még sem tesz különbséget az egyes egyházak között, nem kedvez egyiknek a többiek rovására, hanem az egyenlő elbánás elve alapján az áldozatot mindegyiktől ugyanolyan arányban várja el. Ha ugyan hinni lehet Costachescu e legújabb nyilatkozatának.

Páris, január 21.

Az elmúlt hét nagy eseményét: Joffre marsall temetését már csak kegyeletos hazafiak őrzik szívükben és egyelőre még a mozik programjukon.

Különben a metropolisz látképe tempója nem engedi a megállást, a szemléltetést. Rohannak az új történetek, minden új nap szolgál valami szenzációval és kaleidoszkópos forgatagban örvénylik az élet.

VIHAROK CLEMENCEAU SZOBRA KÖRÜL

A „Tigris” hatalmas erejű egyénisége oly sok exploziv anyagot rejtett magában, hogy abból még halála utánra is jutott jókora adag. Az „Emlékiratai” körül sodródó hullámok után, a most készülő szobrára számos polémiára és veszekedésre bőséget alkalmat. Arról van u. i. szó, hogy Páris városa elhatározta Clemenceau-nak bronzban való megörökítését. A Champs-Élyséesen már ki is választották a helyet a szobor számára. Ennek elkészítésére felkérték Cogné szobrászművészt. A szobor már félig-meddig formát is öltött, amikor is Clemenceau családja, számos baráttal egyetemben, erőies irást menesztett a városi tanácshoz, melyben tiltakoznak a kiválasztott szobrász ellen. Nem mintha kételkednének művészetében, de mint Clemenceau szobrása egyedül csak régi barátja és több Clemenceau tanulmány készítője: Sicard mester jöhet számba.

A család ezen tiltakozását Cogné szobrászsal is tudatta, aki nem felelt írásban, hanem válasza — úgy mond — maga a szobor lesz.

A Képzőművészeti Akadémia sem maradt ki a polémiából. Az ő álláspontja az, hogy a városi tanács átlépte jogait. Ugyanis Clemenceau nem párisi, hanem nemzeti nagyság volt. Tehát a szobor elkészítésére vonatkozólag a kormánynak jut a véghatározás döntés.

Most csak az a kérdés, hogy a kormányban hány hive lesz egyik vagy másik művésznek?

A SZINHÁZAK SZUBVENCIOJA

Az érdekelt művészi körök és intézmények kíváncsian várják, hogy a kormány gavalérosan teljesít-e az állami színházak szubvenciójának kérdését. A beadványokban az Opera 3 millió 200 ezerrel, 4 millió 800 ezer rangra, az Opera Comique egymillió 200 ezerrel, egy millió 800 ezerrel, a Comédie Française egy millióval, egy millió ötszáz ezerrel és a többiek is ugyanilyen arányban kérték a szubvenciók felemelését.

Mint hírlík, a parlament vita nélkül ratifikálja a pénzügyi bizottság erre vonatkozó propeziócióját. Páris szereti a színházat.

EGY TANCOS TEMETESE...

Mig élt, az egykor híres svéd balett csillaga volt Jean Borlin. Újritmusu muzsikára, újszerű, merészvonalú diszletek között, új figurákat kreálva táncolt. Táncolva indult el Stockholmból és táncolt Párisban és Londonon át Newyorkig. Ott vitte el a halál fiatalon 37 éves korában. De utolsó pihenőhelyül a párisi Père Lachaise temetőjébe vágyott. Így hozta őt át a hajó és egy szomoru januári féli délutánon a józanul puritán és fagyos hideg svéd templomban állították fel koporsóját. Magas szőke férfiak, acélkéz szemű, nyulánk nők és sok művészbarát állta körül a koporsót. Messzi észak idegen nyelven visszhangzik a pap imája és fájón síró csello-zene kíséri a bugó orgonát, amikor Jean Borlin virágborított koporsóját viszik kifelé...

PARFÖM-BAR

No igazán nem kell féltetni a gazdag dámákat. Mindig vannak itt invenciózus lelkek, akik új attrakciókról gondoskodnak számukra. A Parföm-barát már a múlt évben agyalta ki valamely raffinált üzleti érzékkel bíró illatszeres. Pszichológiai megfigyelés alapján, látva, a cocktailek nagy sikerét, ezt a „keverési” szisztémát akarta a parföm területére is átvinni. Gondosan kiválasztott többféle illatból, minden hölgy egyénien desztillált parfömharmatot hinthet magára.

Patou a divatdiktátor, most egy miniatűr parföm-barát hozott forgatomba. Művészi kis faszekrényke, titkos, rejtett és ravaszul ügyes fiókokkal. Természetesen a főkéllék a többféle Patou parföm: „édes, kesernyös, mámoros” stb. feliratokkal ellátott üveg-batériák. Azután a hozzávaló kis lombikok, üvegcsövek, akáresak egy liliputi laboratórium felismerés. Mindezt hölgyeim, már 2700 frankért meg is lehet kapni. De ha szerényebb kiadással megelégszük, már 1200 frankért is vásárolhat egy Patou-féle parföm-barát.

FEHÉR HETEK

A szürke fekete és esős Páris januárjába csak a nagy áruházak tradicionális „fehér hetei” visznek téli fehérségű ragyogást. A fehér szín orgiájában rendezett kirakatok csábítják a vevőket. De tény és való, hogy bennszülött párisi csakis januárban szerzi be a fehérnemű kategóriájába tartozó összeszükségleteit, a pohártörőtől kezdve, ágy és asztalneműn át, a zsebkendőig. Ugyanis ebben a hónapban ugyanazon áru, mely decemberben legalább 40 százalékkal drágább és februárban ugyancsak annival magasabb lesz, most a „fehér hetek” alatt csábítóan olcsóbban kerül eladásra.

A reklám-művészet óriási látványossággá varázsolja ugy a „Louvre”, a „Printemps”, a „Bon Marché” és a többi nagy áruház kirakatait. Az egyikben például, vagy 3000 ingből felépített „Panthéon” van, a másikon lepedők hekatombáiból jéghegyeket, epongeból formált jeges medvéket mutatnak be.

Egy harmadiknak attrakciója, zsebkendők tömegé-

ből karcsun felnyúló Eiffel-torony. Másutt pedig hatalmas fehér elefántok terpeszkednek a kirakatban.

Benn az üzletekben pedig a vevők vételéhez rohamozzák a felhalmozott árukat és gyakran éles szóváltások közben, kapja ki egyik hölgy a másik kezéből a csábítóan olcsó kombinét...

OLASZ FASISZTAK ÉS KOMMUNISTAK A SZAJNAPARTI ESKÜDTEK ELŐTT

Nem hiába folytat a francia sajtó állandó kampányt az idegenek ellen, akik vendégjogaik tiszteletbentartása nélkül, Párisban intézik el — néha fegyveresen — politikai konfliktusaikat. Alig mulik el egy év, hogy ilyen természetű pört ne tárgyaljon az esküdtszék. Legutóbb két kommunista olasz felett ítékeztek, akik mult tavasszal két fasisztát lelőttek. A politikai színezetre való tekintettel, hihetetlenül szigorú rendőri kirendeltség őrködött. A közönség, a perben szereplők szociális rangjával egyezően, majdnem csupa olasz munkás. Fasiszták és kommunisták. Közben két szomoru, síró asszony, fekete kalappal az egyik, fejkendősen a másik. Az áldozatok feleségei.

Adrian ur kitünő pénzügyigazgató lehet

Háromszékmegyében csak románul szabad adót fizetni

Sepsiszentgyörgy, január 21

Adrian, a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgató rendeletet adott ki, melyben fegyelmi vizsgálattal fenyegeti meg a pénzügyigazgatási tisztviselőt, aki más nyelven mint románul tárgyal a közönséggel.

Hogyan lesz lehetséges a mindennapi forgalmat lebonyolítani ez új rendelet következtében az még rejtély, mert hiszen Háromszékmegyében a lakosság kilencven százaléka magyar és nem bírja a román nyelvet.

Nagyon jellemző, hogy a pénzügyigazgató

ezt az érthetetlen rendeletet éppen most, az adókievések előtt adta ki, amikor jegyzőkönyveket, adóvallomásokot kell tenni a csak magyarul tudó székely lakosságnak.

Azt is meg kell jegyeznünk, hogy a pénzügyigazgatóságnál a pénzügyigazgatót kívül csupán egy tisztviselő van, aki nem beszél tökéletesen magyarul, a többiek mind bírják a lakosság nyelvét. Tehát még technikai okokkal sem magyarázhatja meg a pénzügyigazgató a kiadott rendeletét.

Fábián László szenátor ez ügyben interpellációt fog intézni a pénzügyminiszterhez.

Schober, Ausztria kancellárja regionális szövetségről beszél

a B. L. számára

Örül, hogy újból létrejön a kollaboráció Ausztria és Magyarország között



Genf, január 21.

Schober János osztrák kancellár olyan emberi erényekkel rendelkezik, amivel kevés diplomata. — Végtelenül egyszerű, keresetlen lényével derűt áraszt maga körül, ahol csak megfordul. A népszerű osztrák államférfi csak néhány rövid napig időzött Genfben, ahonnan egyeb teendői mellett gróf Bethlen István magyar miniszterelnök

bécsi látogatása hívta vissza sürgősen Bécsbe. Schober közvetlenül elutazása előtt fogadta a B. L. genfi munkatársát. Különös elgűlt-ség tölti el egész valóját, talán azért, mert teljesülni látja ideálját, a magyarokkal és a szomszédországokkal való együttműködés.

— Azért sietek vissza Bécsbe, hogy fogadhassam gróf Bethlen István magyar miniszterelnök urat. Midőn az elmúlt év júniusában Budapesten jártam szóbelileg megállapodtunk abban, hogy

Ausztria és Magyarország között barátsági, békéltetőbíróági és döntőbíróági szerződést kötünk.

Most Bethlen gróf bécsi viszontlátogatása folyamán realizálni fogjuk ezt a tervünket és aláírjuk a békéltető bíróági és barátsági szerződést.

Ezzel egyidejűleg Ausztria és Magyarország között kereskedelmi tárgyalások indulnak meg, amelyek magyar részről Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, osztrák részről Schüller osztályfőnök vezetése alatt folynak. Ezek a tárgyalások

kon készítjük elő a két ország közötti szoros gazdasági együttműködést, abban a szellemenben, amit a Népszövetség maga is ajánlott.

Remélem, hogy Magyarország és Ausztria kimélyülő gazdasági kapcsolatahoz más országok is csatlakozni fognak.

Mondanom sem kell, milyen őszinte szeretettel várja Ausztria népe a magyar miniszterelnök urat. Nemcsak a történelmi múlt közössége, hanem a gazdasági érdekek kívánják, hogy együtt haladjon a magyar és osztrák nemzet és hogy érvényesülésünk lehetőségeit együtt vívjuk ki.

Ilyen módon már a közel jövőben megalakulhat azon regionális uniók egyike, amelyek magvát fogják képezni az európai Unió kibontakozásának.

Schober már el is utazott Bécsbe, ahol hét-főn, január 26-án találkozik Bethlen István gróf magyar miniszterelnökkel. Ez a találkozás fontos állomást jelent Magyarországnak a szomszédországokkal való békés gazdasági együttműködése felé.

Mikor látogatják vajjon meg egymást hasonló nemes célzattal Bethlen magyar és Mironescu román miniszterelnök is?

Seidner Imre.



— Arleszállítások Bukarestben. Tudósítónk jelenti: Dobrescu, Bukarest főpolgármestere, magához kérte a bukaresti autóbuszok, a mézárások, a piaci kereskedők képviselőit és felszólította őket, hogy saját jószántukból, az általános közjóra való tekintettel szállítsák le az eddigi árakat. A bukaresti főpolgármester a tárgyalások során kijelentette, hogy maga a főváros sok példát fog mutatni az árak leállításában, amennyiben most tanulmányozzák a városi adók, a villamos világítás és a vízszolgáltatás díjainak leállítását.

Februárban lesz esedékes a Banater Bank- verein kétszáz milliós holland kölcsöne

Arad, január hó 21.

Beszámoltunk már arról, hogy a Banater Bankverein a bánági sváb kisgazdák felségítésére nagy kölcsöntárgyalásokat folytatott le egy holland tőkecsoporttal, amely hajlandónak is mutatkozott arra, hogy 200 millió lejt bocsásson a Bankverein rendelkezésére.

A tárgyalások most már annyira előrehaladtak, hogy

a bánági sváb falvakban a jövő hónap folyamán megkezdik a kölcsönre igényt

tartók névjegyzékének összeállítását.

A kölcsön kérésére azonban már eddig is olyan hatalmas érdeklődés nyilvánult meg, hogy bár a gazdák legfeljebb 5-6000 lejt kaphatnak a holland kölcsönből, már most tuljegyzték a rendelkezésre bocsájtandó 200 milliós összeget.

A Bánág pénzügyi köreiben bizonyosra veszik, hogy a Banater Bankverein új kölcsön folyósítása érdekében is tárgyalásokat kezd, hogy az összes kölcsönigénylőket kielégíthesse.

Kifosztották Beniczky Ödön holttestét

Nagy temetést rendeznek az öngyilkossá lett volt magyar belügyminiszternek

Budapest, január 21.

Beniczky volt magyar belügyminiszter tragikus öngyilkossága még mindig élénken foglalkoztatja a magyar közvéleményt. A szomorú esetben kellemetlen intermezzóként vegyül ma a rendőri bizottság jelentése, amely arról számol be, hogy

a halott Beniczky Ödönt a Szilágyi Dezső-utcai padon, ahol az öngyilkosságot elkövette, ismeretlen tettesek kirabolták.

A rendőrség megállapította, hogy Beniczky

Ödönnek a pénztárcáját és az irattáskáját lopták el, ami rendkívül befolyásolja az öngyilkosság közvetlen körülményeinek tisztázását, tekintve, hogy

Beniczky tárcájában olyan iratokat és leveleket sejtettek, amelyek fényt vetettek volna a szerencsétlen magyar politikus lelki összeomlására.

Az elhunyt magyar belügyminiszter temetésére nagyszabású előkészületeket tesznek politikai barátai.

Háromszáz agitátort zuditott Európára a moszkvai központ

Ujabb vörös napot készít elő a kommunista internacionálé

Berlin, január 21.

A Tempo című lap szenzációs jelentést közöl Rígből. E jelentés szerint a lett államrendőrség két orosz futárt tartóztatott le, a kik hamis útlevelekkel Nyugateurópába igyekeztek.

A lefogott agitátoroknál talált iratokból a hatóságok megállapították, miszerint az a fontos politikai misszióval indította őket utnak a harmadik kommunista in-

ternacionálé, hogy február 25-ikére újabb nemzetközi vörös napot készítsenek elő.

A két kommunista futár tüzetes kihallgatása során kiderült, hogy a moszkvai bolsevista központ velük egyidejűleg összesen

háromezer agitátort küldött a különböző európai országokba

az újabb vörös nap megszervezése céljából. Ezen a napon a munkanélkülieket akarják ismét felvonultatni.

A Magyar Párt parlamenti csoportja meg- sürgette a nyugdíjkérvények elintézését

Küldöttség járt Boila Romulusnál, aki orvoslást ígért

Bukarest, január 21.

A magyar párt parlamenti csoportja küldöttségileg kereste fel Boila Romulust, a nyugdíjügyek legfelsőbb intézőjét, hogy két — a magyarságot közvetlenül érintő — nyugdíj-kérdésben jóindulatú támogatását kérje.

A magyar impérium alatti felekezeti iskolák tanárai fizetésüket két oldalról húzták. Egyrészt az iskolafentartó egyházak, másrészt az államkincstár folyósította törvényes járandóságukat. Ugyanakkor külön nyugdíjintézetük volt, amely a két fizetést egybevetve állapította meg a nyugdíjjogosultságot és az esedékes díjizetéseket.

Ez a meglehetősen bonyolult eljárás okozta aztán azt, hogy most a felekezeti tanárok nyugdíjilletményeinek kiszámítása rengeteg akadályba ütközött. Tetézte a zavart az, hogy

a nyugdíjközpontról illetékes emberei nem a legnagyobb jóakarattal kezelték a tanárok ügyeit s azzal mentesítették magukat a kissé komplikáltabb munkától, hogy a leghetetlenebb okmányokat, bizonyítványokat és kimutatásokat követelték a kérvényezőkől.

Boila Romulus nagy jóakarattal hallgatva végig a magyar képviselők panaszáit s az orvoslást is megígérte. Egyelőre

elrendelte, hogy minden beérkező ilyen kérvényt neki személyesen mutassanak be s aztán ő maga fogja megszabni, hogy milyen újabb aktákat küldjön be pótlólag a kérvényező.

A másik kérdés a volt magyar csendőrök nyugdíjazásának ügye volt.

Boila Romulus kijelentette, hogy ennek a

kérdésnek az eldöntésére nem érzi magát hivatottnak. Azt ajánlotta, hogy a magyar párt provokáljon bírói döntést a kérdésben, ha aztán a Semmitőszék ítélete kedvező lesz,

nyugdíj revízió alá lehet vétetni az eddigi elutasító határozatokat is.

Addig is, amíg a Semmitőszék döntése tiszta helyzetet teremt, Boila Romulus ígérete szerint a volt magyar csendőrök kérvényeinek elintézését függőben tartják, mert az elutasító végzés csak súlyosbítaná a helyzetet.

A kamara viharos ülése

Bukarest, január 21.

A kamara tegnap délutáni ülését a papíros behozatali vámjának felemelése körül keletkezett hatalmas és szenvedélyes vita uralta. — Mindjárt a vita elején kipattant, hogy a minisztertanács már elkészítette a papírvámok öt lejjel való felemeléséről szóló jegyzőkönyvet, az ügy tehát befejezett ténynek tekinthető. Indokolás, amint azt már megírtuk: orosz papíros-dumping veszélye fenyegeti a hazai papírgyártást, amely — hála az eddig is éppen elég magas behozatali vámnak, — szinte kétszeres árban értékesíthette sokkal gyengébb minőségű áruját, mint a külföldi papírgyárak.

A vitát egyébként Jumanca szociáldemokrata képviselő vezette be, aki a grafikai iparban mutatkozó nagymérvű munkanélküliséget éppen a papírárak magasságával magyarázta.

Jumanca után Graur, Pamfil Seicaru, a liberális Negura és a kormánypárti D. R. Joa-nitzescu volt belügyi államtitkár volt, aki aljasságnak és becstelenségnek jelentette ki, hogy az a kormány áll most a papírtörzst szolgáltatába, amely ellenzékieskedése idején éppen emiatt támadt az akkori kormányt.

A szenátus ülésén Sebesi János a nyugdíjasok sérelmeit tette szóvá.

A kamara esti ülésén a kamatellenes törvény tárgyalása váltott ki nagy izgalmakat. Az erdélyi képviselők szinte testületileg támadták a javaslat hiányosságát. Követelték, hogy a törvény a Nemzeti Bank kamatlábától függetlenül 5-9 százalékosan állapítsa meg a bankok legmagasabb kihelyezési kamatlábát.

Voicu Nitescu elkeseredetten védte a hivatalos álláspontot. Kijelentette, hogy az erdélyi képviselők követelése komolytalanra teheti az egész javaslatot. A követelt 5-9 százalékos kihelyezési kamatláb a gyakorlat nem fogja igazolni, mert nem is igazolhatja. Ez pedig azt jelentené, hogy a törvényt fölösleges volt meghozni.

Szombaton nyílik meg Bukaresztben a városok kongresszusa

Bukarest, január 21.

Szombaton és vasárnap az ország városainak a képviselői város-kongresszusa gyűlnek össze a fővárosban, hogy megtárgyalják a mai súlyos helyzet terelte problémáikat.

A város-kongresszus napirendjén a különböző városrendészeti kérdéseken kívül foglalkozni fognak az élelmiszer-árak leszorításának egységes módszereivel is, majd tiltakozni szándékoznak az ellen, hogy az állam egyre több terhet zúdít a városok lakosságára. Így szó lesz a munkanélküliek segélyezéséről is.

A kongresszus az elevenbe vágó problémák miatt rendkívül izgalmasnak ígérkezik.

A Resica kistrésznényesei tiltakoznak kisemmizésük ellen

Bukarest, január 21.

Jelentettük, hogy a Resica-művek igazgatósága szombaton újabb közgyűlést tart, amely rendkívül viharosnak ígérkezik. Ezen a közgyűlésen akarja ugyanis az igazgatóság az alapszabályok 12-ik paragrafusát olyképpen módosítani, hogy a külföldi résznvényesek szavazati arányszámát ezáltal lényegesen növeljék. Értesítéseink szerint különösen a kistrésznvényesek kívánnak az ellen állást foglalni, a kik tiltakozni fognak kisemmizésük ellen.

Telef. 518.

Modern Mozgó

BRASSÓ

Ma és a következő napokon a legnagyobb filmszenzáció, e szezon nagyságára

ERO-
film

DAS LIED IST AUS

ERO-
film

(Vége a dálnak)

Német éneklő, beszélő filmoperette. — A legkedvesebb tartalom, a legpazarabb kiállítás, a legjobb és leggyönyörűbb ének és táncszámok.

Főszereplők: **Clane Haid, Willy Forsi, Verebes Ernő.**
Zenéjét szerzte: **Robert Stolz.** — Rendezte: **Bolváry Géza.**

Western Electric beszélőgép!

Következő műsor: „A négy pajtás” „FOX” világattrakció
Janet Gaynor-ral a „Négy ördög” testvérfilmje.

A Baumgarten-tenyészet

Messze keringőn minden hivatalosságtól, nem tartozván semmi közülethez, mindig egyedül, soha semmiféle társaságba nem kapaszkodva — ha látok valamit: el nem hálgyosítva, ha hallok valamit: tisztán. Ugy bízom az érteimben, hogy ki merek csapni velük még erre a Baumgarten-tóra is, — ami pedig szűk víz — és merem megfogni a rajta uszkáló hattyuk nyakát, akár keményebben is és akárha meg is fulnak. Ez nem tenger — és csak azért mondom, hogy merészség kell hozzá, mert azt mondhatnák, hogy szerefnék én is ebben a családi kádban fürödni. De éppen mert csak egy ilyen házi bazin, — meg kell neki mutatni a nagy vízek törvényeit. A hullámokat, a zajlást, a hatalmas jegeket, állatokat, cápákat és bálnákat, akár hogy is riadnak majd a kis aranyhalak.

Sokkal világosabb beszédet érdemel azonban ez az aránytalanság, groteszk komikum, bolhafuvás. Egyszerűen kell ezt megkérdezni: mi a fittyfenének van ez a Baumgarten-díj, ha a bizottság, amelyik azt osztogatja, ilyen idült, hólyaghurutos, pipás? Micsoda remek értelme lehet annak, hogy ma, 1931-ben, amikor olyan erős élesztőből lehet kelesztetni pompás, nehéz, irodalmi, külön kenyeret, — hogy akkor perséket bolháztatnak drága pénzen selyemszalagos pincikkkel, ölebekkel? Miért kell havonta valamit négyszáz pengőt adni csak azért, hogy kis ügyeikkel lilákat kérődzzenek a költők? Benne van az e nemes nagydíj alapszabályai-ban, hogy azok, akik azt kaphatják, nem szabad, hogy gondolkozzanak? Hogy sertés módjára kéjes pocolyában kell, hogy feküdjének, behunyva szemmel, kis és nagy malacok, a sár felé? Ki van az monda, hogy azt olyan ember nem kaphatja, aki parasztot, földet, gyárat, munkást, minisztert, tábornokot észrevesz és mindezek egymással való összefüggését észreveszi? Hogy csak az részesülhet benne, aki fakírmódra két lábán tud ülni és nyálát tudja csurgatni köldökére?

Kérdezem a Baumgarten-díj osztogatóit, micsoda értelme van annak, hogy Erdélyi Józsefet és Illyés Gyulát segítsünk kitenyészteni, akik lapátolhatják ügyesen Villon tavalyi havát, rezegethetik könnyedén az őszi fák leveleit és számíthatnak is értékelésre és elismerésre — de nincs bennük semmi olyan rejtett anyag, amit havi négyszáz pengővel kellene megpróbálni egy éven keresztül felszínre kaparni, — mert jól tudjuk, hogy csak újra e farkincányi perssorok kerülnek belőlük elő, kis gilisztarészek, amelyek mindig egyformák és önmagukban is egész jól mozognak, ez ismert nudlik, amelyek nem mintha nem lehetnének véresek és vérforralóak, — de az önyugodt kényelmes szülésüknél, tudjuk, nem azok. És mire kell konzerálni az ezeknek szemléletére beállított esztétákat, minit Elek Arturt és Salgó Ernőt, akik a maguk idejében megtették a magukét, de akiktől hiába várjuk az új kapcsolásokat, az új táblán nem tudnak vagy nem akarnak dolgozni! Révész Béla és Terstyánszky Józsi jutalmazásában is csak a kritikai óvatosság egy nemét láthatjuk, bár itt vétette el talán még a legkevésbé — azért nem kevésbé — a bizottság a mértéket.

Nyissák ki a Baumgarten-alapítvány tenyészei a szemüket és lássák meg, hogy miként Németországban és Amerikában legfőként, a magyar irodalmi mezőny szélei felől is hallatszik már egy-két vakkantás, erősebb hördülés, — látni csápokot, földrefektetett orlikakat, füleket, szágászva, figyelve, lihegőbben, nyelbesebben, vérmesebben mint ahogy a porond közepén a persenyistállók dijjal megtett lovai és agarai birják szusszal.

Ha parancsolják, nevekkel is szolgálhatok, csak úgy kapásból: Szilágyi András, Kodolányi János, Kassák Lajos, Gergely Sándor, Sellyei József, Kacsó Sándor, esztétának itt volna Gaál Gábor — és éppen Gaál tudná legjobban megmondani, hogy kik még, mindenfelől a magyar nyelvterületekről — nem is „politikuskok”, ahogy a gáncsolók szeretnék, csak éppen az idő problémáit élő és író emberek, akik már adtak és főleg adhatnak! Mert ezekből azután igazán lehet bányászni, ezekbe igazán érdemes lemenni a lapáttal és a lámpással, e kaparagó, zajló lelkekbe, akik éreft vagy éppen érlő művészetükkel már az új eszmei forgalom perronjain lengenek, mint a szemaforok, ki pirossal, ki sárgával, ki zölddel — de a mai kor színeivel mind!

Csak azért mondom: — nagyon halálszagú, illatát vesztett dolog lett ez a baumgartenoskodás, már nem is becsüljük azt aki kapja, a népet se jegyezzük meg, lejárta magát, — AKA-DEMIA lett!

Benamy Sándor.



Zord napokon, a téli sportnál

NIVEA-CRÉME

de úgy, hogy előbb bedörzsöli, mielőtt kimegy az éles levegőre. Nivea krém teljesen behatol a bőrbe, anélkül, hogy a bőr utána fényes legyen. Erősíti és elinkíti a bőrt és ellentállóvá teszi szél és hó ellen. Nivea-krém megakadályozza a bőr felrepedezését és eldurvulását. Minden este lefekvés előtt dörzsölje be arcát és kezét alaposan Nivea krémmel. Örömmel fogja a bőrt és ujjból tapasztalni, milyen bársonyos, puha a bőre és milyen fiatalos, egészséges üdésű a külseje. Egyetlen más bőrápoló krém — bármennyire dicsérikem tudja a Nivea krémét pótolni, mert csak ez tartalmazza a bőr táplálásához nélkülözhetetlen Eucerit-et.

Dobozokban: Lei 16.—, 34.—, 72.—. Tubusokban tiszta ónból: Lei 30.—, 45.—
Emil Ziegler, Braşov-Brasso, Vasut-ucca 43

Részletek a romániai öt éves tervgazdaságból

Tíz pontból áll a nagyszabású elgondolás
Handabandázás helyett reálpolitikát

Bukarest, január 21.

Nagy feltűnést keltett a B. L.-nak az a híre, hogy Románia jövődő gazdasági és ipari életét új alapokra akarják helyezni egy öt évre terjedő gazdasági program alapján. Erről az öt éves tervgazdaságról igen beavatott forrásból a következő részleteket tudtuk meg.

Politikamentes tervezet.

A terv végrehajtására függetlenül minden politikai párttól, kiváló szakembereket fognak alkalmazni, akiknek működését függetlenné tesszik minden időközben esetleg beálló politikai változástól.

A terv szerinti program végrehajtására szükséges tőkét különböző állami monopóliumok bérbeadásából fogják megszerezni. Ezirányban külföldön már folynak is a tárgyalások. Al-

pul szolgáltatnak a cukor, petroleum, állami erdők kitermelése, állami halászat, vízi utak és más monopóliumok. Ezekből remélnék ötszáz millió dollárt öt egyenlő évi részletben. Ezen összeg megfelelne 85 és fél milliárd lejnek és így az évi beruházásra 16 milliárd 718 millió esne, amely összeg teljesen elegendő, hogy a terv végrehajtható legyen.

A tervezet az ipari és mezőgazdasági termelést kívánja fokozni. Ezt oly módon akarja elérni, hogy

rendszeresen kifejleszti a mezőgazdasági, ipari géptermelést és ezáltal a mezőgazdaságot modern technikai alapokra fekteti.

Ez szolgálna legfőbb alapjául annak, hogy ilyen módon a nemzeti jövedelem nagy arányban emelkedne.

A tervezet főbb pontjai

Részleteiben a terv a következő pontokból áll:

1. A mezőgazdasági termelés fokozása és a költségek leszállítása, a mezőgazdaság technizálása útján.
2. A mezőgazdasági gépipar létesítése és a mezőgazdaság ellátása olcsó mezőgazdasági gépekkel.
3. Mezőgazdasági vegyi ipar létesítése. Ily módon részint a mezőgazdaság ellátható lesz a szükséges nyersanyagokkal, másrészt számos mezőgazdasági termék értékesíthetővé válik.
4. Párhuzamosan a mezőgazdasági ipar fejlesztésével, erőteljes industrializációs folyamat indult meg az országban szükséges iparcikkek termelésére.
5. Nagyarányu elektrifikálási program.
6. Az energia gazdasági modernizálása és a természetes energiák racionalisabb kihasználása.
7. Nagyarányu építkezési program.

8. Utak, közlekedési eszközök modernizálása és feljavítása.

9. A belföldi fogyasztás szervezése és emelése.

10. Szakoktatási program a szükséges szakmunkások és művezetők nevelésére. Ettől a tervtől várják, hogy a munkanélküliség megszűnik az országban. Az ipari termelés és vele együtt a mezőgazdasági termelés megszokozódik és racionálisan versenyképes lesz a külföldi állam hasonló produktumaival. Természetes következménye a tervnek, hogy ezáltal az egyéni jövedelem minden vonalon emelkedni fog és a kereseti lehetőség az egyének számára is tökéletesíthetővé fog nyújtani. Ezzel egyidejűleg az ország belső fogyasztása is emelkedni fog, de egyben az export lehetősége is megmarad.

Már most szem előtt tartják azt a fontos tény, hogy politikai szempontok és a bürokratizmus csak óriási akadályai lehetnének a tervnek és ezért gondoskodás történik arról, hogy a terv végrehajtásánál ezek a szempontok teljesen kiküszöböljessenek.

Orosz mintára

1928. október elsejével Oroszországban egy nagyarányu, öt évre szóló tervgazdaságot létesítettek. Ma már Európa legkomolyabb közgazdasági tiltakoznak az ellen a struccpolitika ellen, amelyet egyes kormányok tanúsítanak a szovjet tervgazdasággal szemben. Objektív közgazdászok állapították meg, hogy az orosz tervgazdaság eddigi eredményei szenzációk és csaknem minden ponton elérték, vagy túlhaladták a tervezett eredményt. Komoly közgazdászok és politikusok hangoztatják, hogy nem szabad továbbra is a párisi orosz emigrációs irodák tendenciózus híreinek folyni és számolni kell azzal a helyzettel, amelyet ez a nagyarányu tervgazdaság megvalósulása okoz a világgazdaságban. Az utóbbi években Európa és különösen az agrár-államok mind jobban és jobban érzik ennek a tervgazdaságnak kifelé mutató hatását, abban a dömpingben, amelyik az egyik okozója az agrár-államok súlyos válságának.

A romániai tervgazdaság szintén öt esztendőre szól és kétségtelen, hogy az eszmét az orosz tervgazdaság végrehajtása folytán mutatózó sikerek adták.

Semmi kétség, hogy Romániában szunnyado-

zó természeti és gazdasági erőik tisztán az egymást követő kormányok helytelen gazdálkodásának következtében nem voltak föl-tárhatók.

Románia Európa leggazdagabb állama lehetne, ha a gazdasági életben nem érvényesülne állandóan a pártpolitika, mely mindennek a megölője, hanem az egyéni érdekek érvényesül-nének az egész ország kárára és terhére.

Amennyiben ezt a nagyszabású tervet sikerül politikamentesen végrehajtani, úgy semmi kétség sincs aziránt, hogy Románia ténylegesen új gazdasági éra előtt áll. Ezzel a ténnyel szemben semmivé főszlana az ellenzéki oldal-ról már most felhangzó gáncsoskodás, amely-szerint az ország monopóliumainak bérbeadása ellen tiltakoznak azzal, hogy áruba akarják bocsájtani az állam javait. Indokolatlanok ezek a panaszkok, mert az utóbbi években a magán-gazdaság pusztulása és az egyéni egzisztenciák millióinak tönkrejutása volt minden követ-kezménye a demagógikus szölamoknak, melye-kezt éveken keresztül hangoztattak. Itt az ide-je, hogy most már engedjék szóhoz jutni a ko-moly szakértőket a handa-bandázó politikusok helyett.

f. a.

HENDERSON :

A lefegyverzés egy csapásra megoldaná a munkanélküliséget

Titulescu az európai hitelélet csődjéről mondott nagy beszédet Genfben

Genf, január 21.

A Népszövetség tanácsának és az Európa-bizottságnak tegnapi munkásságát Henderson angol külügyminiszternek a leszerelési kérdés kezeléséről elmondott nagy beszéde, Titulescu felszólalása és annak a beszélgetésnek intim részletei teszik érdekessé, amely Briand és Curtius között történt a Young-tervezet revíziójára vonatkozólag.

Henderson a leszerelési kérdés kezeléséről a következőket mondotta:

A Népszövetség minden tagállamának egyöntetűen meg kell kezdenie a leszerelést, amely a nemzetközi politika legfontosabb kérdésévé nőtte ki magát.

Ha az európai államok végre megkezdik a legteljesebb lefegyverzést, megoldanak egy csapásra a munkanélküliség kérdését és

milliók válláról venne le milliárdos terheket.

Viszont a leszerelési politika összeomlása most éppen olyan helyzetet teremtene, mint amiben a világ élt 1914-ben, a háború kitörését megelőző hónapokban.

A leszerelési probléma megoldásához biz-

tosítani kell nemcsak a szovjet és Törökország, hanem Amerika segítségét is.

A Henderson beszédét követő vita során Grandi olasz külügyminiszter kifejtette, hogy a biztonsági kérdés egyik fontos pontja a leszerelési politika, azonban nem szabad döntő jelentőségűnek tekinteni és folytonosan csak azt hangoztatni. Grandi is rámutatott arra, hogy a leszerelés gazdasági fellendülést hozna maga után.

Briand is bizakodóan ítélte meg a leszerelési kérdés megoldásának kilátását. A biztonság problémája ugyan minden más kérdést felülmul jelentőségében, de már ezen a téren is sokat javult a helyzet, úgy, hogy most már valóban nem kell annyit beszélni róla. Bizonyosra veszi a leszerelési konferencia hatalmas sikerét, bár csak az első lépés lesz, amelyet aztán másoknak kell folytatniok.

Curtius német külügyminiszter azt szögezte le, hogy a leszerelési konferenciának csak akkor lesz meg a kívánt sikere, ha azon minden nemzet egyenrangú tárgyaló félként vehet részt.

A lengyel és japán delegátusok felszólalásával ért véget a nagyjelentőségű vita a leszerelési kérdésről.

Titulescu az európai

hitelélet rákfenéjéről

Az Európa-bizottság tegnap délutáni ülésén vita nélkül fogadták el a határozatot, amely a szovjet, Törökország és Izland meghívásáról. A határozat el-
vonja az európai államok együttműködését az Európa-bizottságban.

Az Európa-bizottság ülését ismét a gazdasági kérdés vitája töltötte ki. Az ülés legfontosabb szónoka Titulescu, aki a következőket fejtette ki a bizottság előtt:

— Most már elérkezett az ideje annak is, hogy ne csupán elméleti megoldásokat keressünk a válság kiküszöbölésére, hanem a gyakorlati tevékenység megkezdésére is elérkezett a lélektani pillanat. Rámutatott arra, hogy a délkelet-európai agrárállamok számára már két gyakorlati intézkedéssel, a mezőgazdasági hitelek kérdésének megoldásával és a múlt évi termés értékesítésének kidolgozásával igen biztató kilátások nyíltak a fajtogató válság leküzdésére. Szükséges azonban a preferenciális egyezmények kiterjesztése az összes európai államokra is.

Gyors tempó kívánatos azon a téren is, hogy az európai magánjog egységesítése végre megtörténjék.

Mert a nemzetközi hiteléletet szabályozó törvények mindenütt hiányosak és nem harmónikusak, úgy, hogy elsősorban ennek tulajdonítható az egész európai hitelélet bizonytalansága. Egész Európa hiteléletének hasznára válnék tehát, ha az Európa-bizottság ennek a kérdésnek a tanulmányozására külön szakértő bizottságot küldene ki.

Briand és Curtius a Young-terv revíziójáról

Csak mára erősítik meg hivatalosan azt a hírt, amely szerint Briand és Curtius vasárnapi találkozója alkalmával a német külügyminiszter bejelentette, hogy Németország kérni fogja a Young-terv revízióját. Erről a fontos találkozóról csak most kerültek igen érdekes részletek nyilvánosságra.

A vasárnapi megbeszélés alkalmával Briand azt az ajánlatot tette Curtiusnak, hogy Németország kérjen moratóriumot a jóvátételi fizetésekre.

— Mire volna jó Németországnak a moratórium? — kérdezte a német külügyminiszter. — Számunkra csak az a lehetőség áll nyitva, hogy a

Young-terv revízióját harcoljuk ki. Ez azonban természetesen nem jelenti a versaillesi békeszerződés revízióját is.



Ne kísérletezzen
egészségével.
Kérjen Ön is kimon-
dottan eredeti
»OLLA« óvszeri,
mely megóvja egészségét.

szág. Önök kérhetik a Young-tervezet revízióját, hiszen ahhoz joguk van. Azt azonban előre megjósolhatom, hogy lépésük nem vezet célhoz.

Apponyi nem vonul vissza.

A budapesti hétfői lapok arról számolnak be, hogy Apponyi Albert gróf az optánsper eldől-
vel befejezettnak találta a Népszövetség előtt vállalt misszióját s ezért elhatározta, hogy visszavonul és nem vesz részt többé a népszövetségi ülésen. Apponyi a Magyar Távirati Iroda tudósítójának kijelentette, hogy amíg csak erői bírják, továbbra is résztvesz a népszövetségi munkában és a magyar kérdések védelmében a jövőben is teljesíti a kötelességét.

A lengyelországi német kisebbségek elnyomtatása a Népszövetség előtt

Óriási érdeklődés mellett kezdte meg a népszövetségi tanács a ma délelőtti nyilvános ülését a lengyelországi német kisebbség panaszát a lengyel elnyomtatás ellen.

A panaszos memorandum felolvasásával kapcsolatban Curtius német külügyminiszter német nyelvű beszédében foglalkozott a lengyelországi németiség sérelmeivel. Curtius kifejtette, hogy a nemrég lezajlott lengyel választások alkalmával a hatóságok jóindulattal asszisztálásával fegyveres polgári alakulatok olyan hallatlan terrort és erőszakot fejtettek ki a német kisebbség ellen, hogy, ha a Népszövetség azokra retorziókat nem alkalmaz, sokat veszít a tekintélyéből. Beszédét azzal fejezte be, hogy Lengyelországban fokozottan kell ügyelni a kisebbségek védelmére szolgáló nemzetközi szerződések betartására.

A német külügyminiszter beszédét a tanács nem túl nem tudó tagjai számára külön angol tolmács fordította le.

Moszkvába küldte az Egyesült Államok hatmillió munkanélkülijét Newyork polgármestere

Sulyos incidens az éhségfelvonulók és Sheridan között

Newyork, január 21.

Az Egyesült Államok munkásköréit rendkívüli izgalomba hozta Newyork város polgármesterének, Sheridannek egy kijelentése, amelyet a munkanélküliek egy küldöttsége előtt tett és amellyel végig ingerelte az amúgy is elkésredett, nyomorgó tömeget. A munkanélküliek tegnap éhségfelvonulást rendeztek Newyork utcáin, majd egy nagyobb csoportjuk megjelent a városházán, hogy kívánságaikat előterjesszék. Sheridan polgármester fogadta a delegációt, amely elégedettségét fejezte ki azokkal az intézkedésekkel szemben, amiket a város a munkanélküliek munkához juttatása és segítése érdekében fogantatott. A polgármester erre felpattant és a

következő szavakra ragadtatta magát:

— Ha nem tetszik maguknak, amit itt csinálunk, menjenek Moszkvába!

A munkanélküliek küldöttsége felháborodva hagyta el a polgármester szobáját. Az utcákon ezután tovább folyt a tüntetés, most már sokkal élesebben, úgy, hogy végül is a rendőrség beavatkozását kérték. Több sebesülés és letartóztatás történt.

A lapok, a tegnapi incidenssel foglalkozva, megjegyzik, hogy jó lesz kesztyűs kézzel bánni ezekkel a szerencsétlen emberekkel, mert ne felejtsek el Newyork urai, hogy az Egyesült Államok területén hat millió munkanélküli kíséri éber figyelemmel a gazdasági és politikai helyzetet.

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ BRASSÓ

Csüförlőkön délután 3 órakor lesz

A dicsőség útja (Das Lockende Ziel)

hangos németül beszélőfilm nyilvános sajtó bemutatója, RICHARD TAUBER kamaraénekes ragyogó szereplésével.

A tiroli kis falu korcsmárosa és temploménekese Lechner Tóni elindul a hóvalborított tiroli hegyek közül és a berlini nagy opera világhírű énekesé lesz. Amerika elhódítja, de mielőtt elmenne Amerikába, visszatér a drága kicsi tiroli faluba, ahol első szerelme éppen az esküvőjét tartja. A templom kórusból megegyezően felcsendül Lechner Tóni tüneményes tenorhangja és egyedül indul Amerikába a dicsőség útjára.

Az Astra mozgó igazgatósága a sajtó meghívottjain kívül 200 drb. jegyet bocsát állandó közönségének rendelkezésére 30 lejes árban.

Ma szerdán 9 óráig és szombaton d. u. 3—5-ig a Byrd expedíció fut.

Jóízűek



és egészségére nézve megbecsülhetetlen értékűek a

Panflavin - pasztillák.

Biztosan megvédik fertőzéstől és megbetegéstől. Különösen nedves, hideg időben sohasem járjon Panflavin-pasztillák nélkül.



Nem alakulhat új iparvállalat olyan szakmákban, amelyek a közfogyasztást fedezik

Bukarest, január 21.

Az ipari termelés racionalizálásáról szóló törvényjavaslat — amelyet Manolescu miniszter a különböző iparágak képviselőivel lefolytatott tárgyalások után elkészített — már teljesen elkészült és a legközelebbi gazdasági bizottság elé kerül letárgyalás végett.

A törvényjavaslat egyik legérdekesebb újítása, hogy ezután egyetlen iparágban sem alakulhat új iparvállalat, ha a már meglévő iparvállalatok a jelenlegi fogyasztást ki tudják elégíteni.

Az otthonát elhagyó apa miatt

lett öngyilkos Gábor Helén, akinek fájó szenvedő anyját látni

A nagyváradai tánc-tornatanárnő borzalmas öngyilkossága

Nagyvárad, január 21.

Gábor Helén, a 17 éves nagyváradai lány öngyilkossága megrázza az egész várost. A rémes saltomortale a negyedik emeletről megdőbentett mindenkit, mert egy csinos, jól nevelt fiatal urilány akkor dobta el magát az életet, amikor kontársai élni kezdenek.

A szép és feltűnően csinos Gábor Helén édesapja francia nyelvtanár, akit sokan ismertek Nagyváradon. Gábor Helén Párisban született 1914-ben, ahol édesapja szücsmeesterséget folytatott. A rendkívül intelligens, sok nyelvet beszélő Gábor Márton idehaza mint nyelvtanár helyezkedett el. Nem ment a sorsa túlságosan fényesen, de éppen, hogy megtudták szerény körülmények között élni. Gábor már régebben panaszkodott barátai előtt, hogy nem bírja a családi életet és feleségével, akit huszéves korában vett el, gyakran voltak összetűzései. Már hároméves elmúlt azóta, hogy külön is váltak és a férfi kiment Párisba szerencsét próbálni. A párisi élet azonban még nyomorúságosabb volt a számára és rövidesen visszajött.

Közben a leánya nagy lányá sordult, aki elhelyezkedést keresett az életben és ritmikus tornatanárnővé képzezte ki magát. Már szépen kezdte is a mai viszonyok között. Ugyátszik azonban, hogy belül, lelke mélyén nagyon fájdalmas volt számára a szülei rossz élete. Különösen kimélyült ez a seb, amikor néhány nappal ezelőtt Gábor Márton elment hazulról és ismeretlen helyre távozott.

Ismeretes az a körülmény, hogy az egyedül maradt szerencsétlen sorsú asszony már azelőtt öngyilkosságot követett el mielőtt megtudta volna egyetlen leánya gyászos végét. Ebből a körülményből nyilvánvaló, hogy a felzárkózott és szíve mélyéig elkeseredett Helén és közöttük, mielőtt a kislány a tornaiskolába ment, valami tragikus párbeszéd játszódhatott le. Valószínűleg Gáborné elárta a leányának, hogy nem bírja tovább ezt a szomorú életet.

Gábor Helén a túlérzékeny lány már csak látszólagos jókedvvel dolgozott tanítványai körében.

Majd kiszaladt a balkorra és levette magát. A szerencsétlen teremtes rövid kislődés után kiszendvedt. Édesanyja, aki százdarab aszpirt vett be, jobban van, mert az orvosi segítség még idejében érkezett. Lánya öngyilkosságát azonban még nem közölték vele.

Heves harcok Kisküküllővármegye rendkívüli közgyűlésén, a megyeszékhely áthelyezése körül

Dr. Gyárfás Elemér mérkőzése Dr. Coltor és Dr. Macave kanonokokkal.
Eredmény 0:0

A dicsőszenzmártoni iparosok és kereskedők néma tüntetése

Dicsőszenzmárton, január 21.

Kisküküllővármegye székhelyéért a harc tovább zajlik, a legelkeseredettebb formában.

A balázsfalviak mindent megmozgatnak annak érdekében, hogy a megyeszékhely Balázsfalvára kerüljön. Ezzel szemben természetesen a dicsőszenzmártoniak sem pihiennék, de a protekciós balázsfalviakkal szemben nehezen bírnák a versenyt.

Tegnap délelőtt a kisküküllővármegyei tanács rendkívüli közgyűlést hívott egybe, amelynek egyetlen tárgya volt, határozathozatal az oly régóta húzódó megyeszékhely kérdésében.

A dicsőszenzmártoni iparosok és kereskedők a nagy horderejű kérdésre való tekintettel előző este közös értekezletet tartottak Albert János elnöke alatt, a melyen álláspontjukat memorandumba foglalták és megkérték dr. Gyárfás Elemér szenátort, hogy a rendkívüli közgyűlésen ily értelemben szólaljon fel.

Egyben határozatilag kimondták, hogy tiltakozásuk jeléül a gyűlés tartalma alatt, néma demonstrációként be fogják zárni üzleteiket.

Ilyen előzmények után a legnagyobb érdeklődéssel tekintett mindenki a közgyűlés kimenetelére.

A közgyűlés kezdete délelőtt 10 órára volt meghirdetve, azonban már jóval előbb a dicsőszenzmártoni vármegyeház diszterme zsúfolásig megtelt az érdeklődők nagy tömegével, melyek között nagyon sok nő is volt.

De nagyon sokan jöttek be a vidékről is. A kereskedők, előző napi határozatukhoz híven, délelőtt tíz órakor bezárták üzleteiket, illetve az iparosok abbahagyták a munkát és testületileg vettek részt a közgyűlésen.

A diszteremben ember-ember hátán tolongott, akik

kisebb csoportokba tömörülve tárgyalták az eshetőségeket.

10 óra már jóval elmúlt és még a rendkívüli közgyűlés nem kezdődött meg, amennyiben a nemzeti párt vezető emberei előzőleg külön értekezletet tartottak.

Az előértekeztet végeztével dr. Macave Viktor elnök pont 12 órakor nyitotta meg a rendkívüli közgyűlést, a legnagyobb érdeklődés közepette.

Dr. Macave elnök emelvénye mellett helyezkedtek el: dr. Coltor balázsfalvi kanonok, Albu Romul, Lupan Alex., Moldovan Simon, Zlieriu Joan, dr. Macear főorvos és még többen a párt vezető emberei közül. A magyarság élén jelen volt a közgyűlésen dr. Gyárfás Elemér szenátor és dr. Barabás Béla képviselő.

Dr. Gyárfás Elemér a legnagyobb csöndben, de egyúttal a legnagyobb érdeklődés mellett emelkedett szólásra és hatalmas beszéd kíséretében fejtette ki mindazokat az okokat, amelyek teljesen indokolatlanná teszik a megyeszékhelynek Balázsfalvára való áthelyezését.

Nemcsak egy pár jó millió fölösleges kiadás fogja az átköltöztetés révén a vármegyét megterhelni, mondotta, hanem a dicsőszenzmártoni iparosok és kereskedők másnap már be is csúszhatják boltjaikat és műhelyeiket, mert nem lesz kinek árulni és dolgozni, tehát ismét csak több lesz egy pár száz munkanélküli.

Dr. Gyárfás szenátor érvekkel alátámasztott beszédére dr. Macave és dr. Coltor kanonokok válaszoltak, amely parázs vitát eredményezett.

Végre hosszas csatározás és többek hozzászólása után dr. Macave elnök a vármegyeszékhely áthelyezé-

sét levette napirendről, azzal érvelve, hogy az 1920. május havi közgyűlésből kiküldött speciális bizottság, amelynek feladata volt a megyeszékhely áthelyezésére vonatkozólag egy megfelelő terv kidolgozása, mindeztől nem tette meg jelentését.

Az eredmény tehát 0:0.

A harc ezzel azonban korántsem ült el, hanem csak taktikát változtatott, mert a balázsfalviak minden magasabb összeköttetésüket igénybe fogják venni, hogy a beindított akciójukat megvalósíthassák.

A vármegye és Dicsőszenzmárton lakossága pedig tovább is izgulhat, vajon mit hoz a holnap.



HARMINCHAT
MAGYAR
MŰVÉSZ
KIÁLLITÁSA

Páris, január 21.

A francia piktorális kiállítások keretében mindig szerepelt néhány magyar név is. Azonban első eset, hogy kollektív kiállítás keretében mutatkozzanak be a Párisban élő magyar művészek.

„Magyar Modern Művészet” címmel nyílt meg ez a kiállítás. Ha nem is annyira a magyar nemzeti jelleget hangsúlyozza ki, mégis dokumentumként hat egy kicsiny ország tehetséges fiatalok sikeres előretöréséről, fiatalos, lendületes munkásságáról.

Első látásra a kiállítás anyaga a francia iskola béléjét viseli magán. Tagadhatatlanul érződik Van Gogh, vagy Cézanne hatása, mint ahogy Picassónak, Utrillónak és Derain-nek is vannak követői. És mégis, egész mélyről valami definiálhatatlan esszencia árad ezekből a munkákból, mintegy emlékeztető arra a távoli országra, ahonnan festők az első impresszionisták magukba szívták.

Színes és érdekes ez a tárlat, mely a modern piktorának egész skáláját felöleli: az impresszionisták levegős tájképeitől kezdve, a geometrikusan felépített kompozíciókig.

36 magyar művész hozott ide mutatónak örvényének egy-egy példányát. Ime, a legrégibb párisi magyar: Czobor Béla, markáns tehetséggel megfestett férfi képe, Bálint Rudolf leány alakja, Basch Andor deris színekben mosolygó „Nő”, Kólos-Vári forradalmi modern férfi feje, Tihanyi egyénien festett férfi portréja, Szemes Andor dus formájú „mezeten nő”, Blai-Füglein István találó „Önarcképe”. Lehel Mária pasztellképeiben is kifejezett erő érződik. Ney László gyermekportréja biztos kezű művészről tesz tanúságot. Korda Vince izmos tehetségről beszél egy piktor társáról készített portré, Fried Pál egy kikötővárosból rögzít meg egy sarkot, míg Fried Tiadar különös elgondolással, a fekete színekben domináló „koncoristájával” szerepel. Medgyes László tájképe levegős és hide. Nemess József finom hangulatot visz egy felhős tájba. Reiner Imre lehetőszerű növénye élénk ellentétet képez Timár Imre egészen modern elképzelésű fantasztikus vásznával. Érdekes mondanivalója van Tóth Sándornak is, mozgásban levő erőteljes figuráival. Ugyanígyen erő árad Blatner Géának „hájosokat” ábrázoló képeiről. Bertalan Albert viszont nyugalmat kifejező, tompán színezett hangszer csendéletet hozott ide. Diener Dénes Rudolf és Detre szintén egy-egy csendéletet állítottak ki. Parkas István komoly tehetségről beszél levegős tájképe. Köröendi Andor figuráiban sok élet van. Lahner Emil portréjában a rajzszerűség tűnik fel. Por Bertalan és Szemes Árpád a modern iskola hívei. Nemkevésbé Candell Victor, akinek geometrikus ábrához hasonló kompozíciója egy teljesen külön utakon haladó művészről ad jelet. Egész egyénien érdekes Korini Margitnak „Utcarészlete” és Varga élénk színekben tartott „házsora”. Vértés Marcel szellemes rajzai se hiányoznak. A szobrászatot pedig Littmann Frigyes egy érdekes női fejével, Fodor Magda szép vonalú néger lányával és az egyéni, izmos tehetségű Beöthy István képviselik.

A kiállítás létrehozói: Vértés Marcel és Gyomai Imre, az Erdélyből származó író. Az ő fáradozásainak köszönhető, hogy a magyar művészek tömörülve mutatkozhattak be a párisi közönségnek. — A kiállítás védnöke, de Monzie gróf. A francia kritika is nagy elismeréssel beszél a magyar tehetségekről és elismeréssel méltatja munkáikat. Ez mindenesetre buzdítólag hat és az erkölcsi sikeren kívül, az anyagára is remélhetőleg jó hatással lesz.

m. i.

Butoraink minősége elsőrangú

Áraink meglepően olcsók

Fizetési feltételeink igen kedvezőek

Székelv és Réti Butorgyár Rt.

MAROSVÁSÁRHELY

Fióküzletek: BRASSÓ, NAGYSZEBEN

Szerkesztői üzenetek

80.496 sz. előfizető. Betegségével szakorvoshoz kell fordulni, aki meg fogja állapítani, hogy a betegség oka a fejbőr túlságosan zsíros, vagy túlságosan száraz voltában keresendő-e. Ennek ismerete nélkül semminő kezelést nem lehet ajánlani. (K.)

Brassói polgár. Nem csak ön, de a közönség nagy része is indokolatlannak találja, hogy amikor a lisztárak annyira lementek s egyéb élelmiszerek is, tej, tojás, vaj olcsóbbodtak, a fa is jelentékenyen olcsóbb, sőt a munkabér is alacsonyabb a múlt événél, a zsemlyét, kiflit, cukrászsüteményt még mindig a régi áron árulják, mintha semmi változás nem történt volna. A válasz erre a panaszra bizonyára az, hogy aki nem akar, ne egyék kiflit, cukrászsüteményt, de erkölcsi szempontból ez az indoklás nem helytálló.

7513387 sz. előfizető. Unnep- és vasárnapokon csak déli 12 óra után s falvakban este 9 óráig tartható nyitva.

P. I. nyug. erdész. Hegedüs Nándor képviselő Nagyvárad, Szabó Béni képviselő Brassó, Kapu-uca, dr. Sebesi János szenátor Székelyudvarhely. Megkérheti a Magyar Párt bukaresti irodáját is. (Str. Transilvaniei 6), hogy érdeklődjék ügye iránt.

Ludas. B. levelét ajánlattal elküldöttük a Magyar Párt bukaresti irodájának.

P. I. Szatmár. Forduljon a címért Mándy Ilnához (Páris, rue de Goff 10.)

F. I. A kéreztet mezőgazdasági iskola, melyet a megszűnésre ítélt székelykeresztúri unitárius kollegium helyett létesítenének, még csak terv, aminek realizálása több körülménytől függ. A költségeiről sem lehet még tájékoztatást adni, hacsak az unitárius egyház vezetősége, Kolozsvárt, nem ad, ahová részletes felvilágosításért fordulhat.

Kovács Gyula tanító urat, aki állást keres, felhívjuk, azonnal jelentkeznie levélben Szántó Leopold urnál, Vermes, Banat, vagy Ferenzi András urnál, Izgar, Banat.

W. M. Nem tudunk gépirásos cikkről, tessék megírni, miről volt benne szó. Ugy emlékszünk, hogy reklamációjára e helyen már írtunk önnek, ugyanazt, amit most.

S. D. Legjobb, ha az illetékes Cercul regrutárehoz fordul felvilágosításért, de még jobb, ha ahoz az ezredhez keres összeköttetést, ahová áthelyezkedni kíván. Ha a hadügyminisztériumba ad be kérelmet és ott támogatja valaki az ügyét, szintén célt érhet.

Petrozsényi előfizető. Tessék közelebből megjelölni, miféle aktákról van szó, kinek küldte és honnan, kitől kellett volna visszaszerezniük.

062507 sz. előfizető. Rendes katonáknak febr. 8-án, szombatnak március 15-én kell bevonulniuk. A sorozás alkalmával — ha meg nem jelenhettek — igazoltatnia kellett volna magát, de nagyobb kellemetlensége, miután ugyis bevonul, aligha lesz.

Érdeklődő. Szolid bank még költségekkel együtt sem számíthat többet husz százaléknál. Vannak pénzintézetek, melyek minden költséggel együtt legfeljebb 18 százalékot számítanak. S most, hogy a betéti kamatlábat leszállították, az volna a helyes, hogy a kölcsönök után is kisebb kamatot fizessenek. Az ön esete, hogy 25—30 százalékot akarnak önnek számítani, kifejezetten uszora jellegű visszaélés volna. Egyelőre azonban orvoslása nincs s kérdés, hogy az új kamattörvény meghozza-e az áhított javulást.

Sz. Tessék Mándy Ilnától (Páris, rue de Goff 10) érdeklődni az illető címe után.

Aggódó. A közoktatásügyi minisztériumhoz kell a kérvényt beadni és tessék vallakivel — szenátor, képviselő, — pártfogoltatni a kérvényt, esetleg később is megengedjük az újabb vizsgát. Csodálkozunk, hogy az ottani iskolánál nem adják meg a szükséges felvilágosítást, de ez esetben az illetékes inspektorátus bizonyosan megadja.

Sz. S. Kívánságát közöltük a kiadóhivatallal.

V. E. Részvételt vagyunk nehéz sorsa iránt. Legjobb volna, ha apróhirdetés útján ajánlkoznék s hisszük, hogy annak alapján el is fog majd helyezkedni, hiszen annyi értékkel, amivel rendelkezik, csak hasznára lehet annak, aki állást, foglalkozást juttat önnek. Esetleg küldje be hozzák arcképét s jelölje meg a feltelet, hátha ismerőseink körében mi is ajánlhatunk.

A. B. L. hű olvasója. Erdélyben kolozsvári fémipari, Brassóban faipari, Zalatnán kőfaragászati, kereskedelmi minden nagyobb városban, mezőgazdasági Földvárt. (Brassó megye), Medgyes. (Nagyiküllöm). Alevogyon. Négy középiskola. — Mándy Ilna címe: (Páris rue de Goff 10.)

ÚJ ÁRAK



Talpba vésett árak
Garantált minőség

Lerakatok
az egész országban

DERMATA

Országos akció az árak leszállítása érdekében

Bukarest, január 21.

Országsszerte élénk mozgalom indult meg a boltberek és általában a lakásberek leszorítására, amelyek messze eltávolodtak a gazdasági válság által teremtett kereseti lehetőségektől. Az üzletbér egyik fontos tényezője a kereskedő és iparos rezsijének s ha az adók és a többi közterhek példájára ez is állandósulna, ugy az áruelemek lényegesebb olcsítása teljesen lehetetlenné válik.

Hasonlóan parancsoló szükségessé lett a lakberek megfelelő csökkentése is, mert ugy a tisztviselők, mint a munkásság fizetései számottevő arányban redukálódtak.

Elengedhetetlen, hogy a bolt- és lakásberek is lépést tartsanak az általános áresési tendenciával, amelynek kiteljesülése nélkül elképzelhetetlen a gazdasági válságból való kilábalás.

A kereskedő és lakbérő szervezetek akciója már a kormányig is felnyúlt, ahol az illetékesek méltányolják is ennek a mozgalomnak a jogosságát s belátják, hogy

a konjunkturális időből származó lakberek ma már lehetetlenek és tartíthatatlanok.

Hir szerint az igazságügyminisztérium mérís törvényjavaslatot készít elő, amely a bérszerződések összhangba akarja hozni a mai helyzettel s megfelelő mértékben leszállítja a lakbereket.

Olcsóbbítási akció Brassóban.

A brassói vasuti tisztviselők Alexandrescunak, a helybeli CFR-otthon elnökének a kezdeményezésére 15-én gyűlést tartottak, amelyen a megélhetés olcsóbbá tételének a kérdésével foglalkoztak, különös tekintettel a brassói viszonyokra.

Drágaság tekintetében ugyanis kétségtelenül Brassó tartja a rekordot az egész országban

A gyűlés alaposan megvitatta a teendőket, majd kezdeményező-bizottságot választott, a mely felhívást bocsátott ki a város egész tisztviselői karához és nyugdíjasaihoz.

A felhívás rámutat arra, hogy az áldozati illeték bevezetése alkalmával az állam képviselői kilátásba helyezték az első szükségleti cikkek ugyanilyen arányban való megoleszbitását. Ez azonban nem történt meg s ezért a tisztviselői karnak magának kell kezébe vennie az árleszállítási mozgalom ügyét, ha nem akar egyre nagyobb nyomorba süllyedni.

A CFR-tisztviselők bizottságot választottak, amely evégből érintkezésbe óhajt lépni Brassó város többi köztintzményeinek a tisztviselőivel és nyugdíjasaival.

Javasolja, hogy minden egyes intézmény hasonló bizottságot delegáljon. Ezeket a bizottságokat a CFR-tisztviselők kezdeményező bizottsága január 25-én este 5 órára közös gyűlésre hívja egybe a CFR-otthon helyiségébe, megtárgyalandó a további teendők. A mozgalomnak szigorúan gazdasági jellege van s minden politikai szempont ki van zárva.

Egyébként felvetődött az a gondolat is, hogy

a tisztviselői kar február 1-én nagy tiltakozó tüntetést fog rendezni a drágaság ellen.

Ebben a kérdésben azonban csak az egyesült bizottságok ülése fog dönteni.

Nagyváradon terrorral is keresztyülviszik az üzletberek leszállítását.

Nagyvárad, január 21.

Az itteni Kereskedelmi Csarnok nagyszabásu akciót kezdett az üzletberek redukálására. Amennyiben a békés megegyezés nem sikerül, ugy a kereskedők el vannak készülve arra, hogy terrorral viszik keresztül az üzletbereknek a mai helyzettel arányos leszállítását.

HIREK



Van egy deli pasgárdista
S a kis nő ki bele pista
Ny szavakra nyitja száját:
„Hogy egyem meg a Cuzáját!”

Sok ember most azon nevet,
Mért vált Szabó Dezső nevet?
Ugy gondolom nem megkapó,
Hogy nem szabódik a Szabó!

Nem futhat már semmi áron
A Remarque film Temesváron
Lám a „Flyt” se hat ma már,
Ha ugrál a „sváb bogár”.

Inconnue

Az élesdi véres bűnjel megérkezett a kolozsvári vegyvizsgáló állomásra. Kolozsvárról jelentik: Közlött, hogy az élesdi gyilkosság elkövetésének gyanúja alapján letartóztatott Bíró Károlynál egy véres harisnyát találtak, amely a Hercz-házaspár megölésének egyetlen komoly bűnjel. A véres harisnyát elküldték a kolozsvári vegyvizsgáló állomásnak, ahová az ma érkezett meg. A vegyvizsgáló állomás lesz hivatva megállapítani, hogy a harisnyán talált vér a Hercz-házaspár vére-e, vagy pedig, mint Bíró Károly állítja, állati vér. A döntő jelentőségű vizsgálat eredménye elé széles körben nagy érdeklődéssel tekintenek.

Egy hétre felfüggesztették a kolozsvári munkanélküli segélyek kiutalását. Kolozsvárról jelentik: Az itteni munkanélküliek között nagy elkeseredést kelt, hogy a város egy hétre felfüggesztette a munkanélküli segélyek kiutalását. A felfüggesztés azzal az indoklással történt, hogy a város még egyszer felül akarja vizsgálni a munkanélküliek névsorát, mert olyanok is felveszik a segélyt, akiknek a megélhetése biztosítva van. A munkanélküliek súlyosan sérelmezik, hogy éppen januárban, a legszigorubb tél idején, végzik ezt az ellenőrzést, amikor egy hétig ellátatlanul lenni — egyenlő csaknem az éhhalállal.

Tűz volt a bukaresti magyar színházban. Tudósítónk jelenti: A bukaresti magyar színház nézőterén tegnap éjjel, — szerencsére veszélytelenebb kimenetelű, — tűz pusztított. A bejárat melletti fából készült karzati lépcsőfeljárát gyulladt meg eddig még ki nem derített okból. A készülő veszedelmet reggel vették észre. A lépcsőfeljárát egyrésze elégett, nagyobb baj azonban nem történt.

Byrd kapitány expedíciós filmje. (Bemutató a brassói Astrában.) A csupán szórakoztató filmek közül értékben és látványosságban messze kiemelkedik Byrd kapitány délsarki expedíciós filmje, amelyet hatalmas érdeklődés mellett most mutat be a brassói Astra-mozgósínház. — Byrd nagyszámu kísérettel indult délsarki útjára, amelyet részben hajón, részben két repülőgépen tett meg. — A rendkívül izgalmas felfedező út során, amely kedélyes jelenetekben is bővelkedik, megismerkedünk a sarkvidékek, annak állatvilágával és az ott uralkodó félelmetes hóiharokkal. Az expedíciós csapat két részre oszlik, az egyik hátvédnek marad, a másik pedig, amelyhez Byrd is tartozik, a sarkig halad előre. A két csapat szikratávíró segítségével érintkezik egymással. Amikor Byrd repülőgéppel eléri a Déli sarkot, amerikai színekből készült zászlócskában követi dob le és ezzel jelzi útjának eredményét. Több, mint egy évig tartózkodik az expedíciós csapat a déli sarkvidéken és ennek az egész időnek a lefolyását a helyszíni felvételekből magunk előtt látjuk. A Byrd-film kétségtelenül az utóbbi évek legnagyobb értékű tudományos és utazási filmje.

Negyvenkét fokos hideg Svédországban. Stockholmól jelentik: Svédország északi részén rendkívül hideg idő uralkodik. Natavarában tegnap negyvenkét fok Celsius mérték zéró alatt. Ugyancsak erős fagyokat jelentenek Finnországból és Északoroszországból.

300 ezer spanyol spanyolnáthában. Párisból jelentik: Madridi hírek szerint Spanyolországban a spanyolbetegek száma háromszáz-ezerre emelkedett; ezek közül kétszáz-ezer ágyban fekszik. — Hasonló járvány dühög Franciaországban is. Különösen Toulouse-ban, Montauban és Grenobleban. Párisban közel ötezezer spanyolbeteg van.

Eljegyzés. Szenes Márta, Arad és Klein Oszkár, Temesvár jegyesek.

Minden gondos háziasszony

„PYRAM”

CIPŐPASZTÁT

használ. Sz. 18421

8 B. L.

Vihar és botrány

a temesvári városi tanács ülésén a Remarque-film betiltása és a főpolgármesterné karácsonylája miatt
Balta Coriolán dr. főpolgármester laképnél hagyta a közgyűlést

Temesvár, január 21.

A temesvári városi tanács kedden délután tartotta meg januári rendes közgyűlését, amely viharosan kezdődött és még viharosabb folytatása után, csattanós botrányba fulladt.

Az első vihar a Remarque-film betiltása körül játszódott le. Nagy Hugó dr. kommunista városi tanácsos az ülés megnyitása után azonnal szót kért és azt követelte, hogy a tanács még a napirend megkezdése előtt vegye tárgyalás alá a mozibizottságnak azt a határozatát, amely a sváb népközség kérésére a Remarque-film temesvári előadásait megtiltotta. A tanács sváb tagjai élénken tiltakoztak az indítvány ellen, míg a kommunista, szociáldemokrata és a magyarpárti tanácsosok csatlakoztak Nagy Hugó dr. indítványához. Elkeseredett vita után Balta Coriolán dr. főpolgármester elrendeli a szavazást, amelynek eredményeképpen 22 szavazattal 14 ellenében az indítványt elvetették.

Nagy Hugó dr. most azt indítványozza, hogy a városi tanács rendkívüli közgyűlésen tárgyalja le ezt a kérdést. Indítványát a tanácsülés elfogadta.

Alig ülnek el a Remarque-film körül felkavart hullámok, újból kezdődött az izgalom, ezúttal Both István kommunista tanácsos interpellációja miatt.

A karácsonyi ünnepek előtt, — mondotta Both, — Balta dr. főpolgármester felesége a piacon vásá-

rolt hatalmas karácsonyfával a villamos hátulsó peronján akart felszállni. A szolgálatban levő kalauz figyelmeztette, hogy nagyobb terjedelmű csomaggal csak az első peronon szállhat fel. Balta Coriolán azonban ingerülten figyelmeztette a kalauzt arra, hogy ő a főpolgármester felesége és felszállt a fenyőfával együtt a hátulsó peronra. Másnap a villamos kalauzt kitétték állásából.

Both előadását Balta dr. főpolgármester idegesen hallgatta idáig s ekkor helyéből felugorva, dühösen csapott az asztalra:

— Hogy mer ilyen személyes éli támadást intézni ellenem?

Both tanácsos is erőiesen csapkodta az asztalt és visszavágott:

— Arról beszéljen, hogy megtörtént-e az eset, vagy nem?

— Nem úgy, ahogyan előadta! — válaszolta a főpolgármester.

Konrad Béla kommunista tanácsos közbelépett. Igenis, szóról-szóra úgy történt!

Balta főpolgármester, aki eddig az előző csengőteljes erejéből rázta, hirtelen a tanácsülés felé kiáltotta, hogy az ülést felfüggeszti, s azzal kiment az ülésteremből, laképnél hagyva a városi tanács januári rendes közgyűlését.

Aradi előfizetőink sz. figyelmébe ajánljuk, hogy Schöffer Frigyes ur nincsen már vállalatunk szolgálatában és így nincsen feljogosítva arra, hogy nevünkben eljárjon, vagy pénzeket vegyen fel. — Egyben tiszteltetül közöljük, hogy aradi ügyeink vitelével Halmágyi Pál urat (lakik Cuza Voda 3. sz.) bíztuk meg, aki minden lapunkat érdeklő ügyben készséggel rendelkezésre áll.

MAVRÓDI,



a román nemzeti színház új igazgatója, aki körül most nagy viharok tombolnak.

Öngyilkos, — akiről kiderült, hogy gyilkosságnak esett áldozatul. Aradi tudósítónk jelenti: Néhány nappal ezelőtt szomorú esetet jelentettek a székvárosi csendőrségen. Jelentkezett Miskuca János székvárosi gazdálkodó felesége s elmondotta, hogy amíg maga Aradon járt, a férje felakasztotta magát és meghalt. A csendőrsőn tudomásul vették az övégy bejelentését, de azért a szokásos vizsgálatot ebben az esetben is megindították. A nyomozás pedig megdöbbentő falusi dráma szövevényéről rántotta le a leplet. Megállapították ugyanis, hogy Miskuca nem öngyilkos lett, hanem gyilkosságnak esett áldozatul. György nevű unokaöccse, Barna Demeter székvárosi gazdálkodó segítségével ölte meg Miskucát, míg az asszony, aki a gyilkosság előkészítésében segítségülre volt, elutazott Aradra, hogy távollétében annál kényelmesebben végezhesse a férjével. A gyilkosság azonban kiderült és annak három szereplőjét a csendőrség őrizetbe vette.

A Brassói Izraelita Nőegylet sorozatos teadélutánja csütörtökön, f. hó 22-én a Bné Brith helyiségben lesz megtartva. Háziasszonyok dr. Gergely Józsefné és Farkas Nándorné urnők, kik az egylet tagjait és vendégeket szívesen látnak.

Az orosz emigránsok szözeata Amerikához. Newyorkból jelentik: Kétszáz tíz Európában élő ismert nevű orosz személyiség aláírásával „Szózat” jelent meg az amerikai lapokban. Az aláírók felhívják az amerikai népet, hogy legyen barátja az oroszoknak, de ne tiszteleje még barátságával a mostani orosz rezsimeket, amely éhhalálra ítéli az orosz néptömegeket. Mindaz, — mondja a „Szózat”, — aki a szovjettől vásárol, tulajdonképpen a rabszolgamunkarendet támogatja.

Brassói orvosi hír. Dr. Schlandt Ottó fül-, orr-, gégeorvos visszaérkezett külföldi útjáról és rendelését újból megkezdte Vár-utca 56. sz. alatt 9 és fél—11, 3 és fél—5.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfuvódásnál, gyomorfájdásnál, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár termézetes „Ferenc József” keserűvizet alaposan kizsírítja az emésztőutakat. Közközhízi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Berlinben naponta 120 ember lesz influenzás. Berlinből jelentik: A berlini náthajárványról elterjedt hírekkel szemben jólérsült városi körökben megállapítják, hogy, bár az idén előfordult náthacsapások száma valamivel felülmúlja a tavalyi esetek számát, azonban ez távolról sem közelíti meg a két év előtti megbetegedések számát. A január 5-iki kimutatás óta újabb említésre méltó megbetegedés nem történt. A napokénti náthamegbetegedések száma mintegy 120.

A türkösi Jótékony Egyesület ezúton mond köszönetet mindazoknak a jószívű adakozóknak, akik adományaikkal hozzájárultak a szegény gyermekek és munkanélküliek karácsonyának megszépítéséhez. Az adakozók listáján ötvenhárom cég- és magánszemély szerepel, akik pénz, vagy természetből adományaikkal enyhítettek a szegényeken.

Lavinakatasztrófa München közelében. Münchenből jelentik: Kedden délután a München közelében levő Benedikt-szikla keleti oldalán megrendítő katasztrófának lett okozója egy alázuhánó lavina. Eppen akkor, amikor a lavina elindult pusztító útjára, gyakorlatozott a Benedikt sziklánál a bajor országos rendőrség egyik siosztaga. A hatalmas lavina az osztályemberei közül kilencet magával sodort a mélységbe. A mentési munkálatok azonnal megindultak. Mentőexpedíció vonult ki a katasztrófa színhelyére, később pedig Münchenből is megérkezett a tisztekből, orvosokból és 30 főnyi légénységből álló mentőcsapat. Este 10 óráig egyetlen áldozatot, egy müncheni rendőrtisztviselőt sikerült súlyos sebekkel, eszméletlenül a lapotban kimenteni a hótakaró alól. A többi áldozat megmentésére egyelőre nincsen semmi remény.

Megjavították a táncolás világrekordját. Münchenből jelentik: Kochler pehelysúlyú világ bajnok megjavította a táncolás világrekordját. A világ bajnok 180 órát táncolt egyfolytában és kijelentette, hogy a legközelebbi jövőben ezt a rekordot is meg fogja javítani.

Nagy érdeklődés előzi meg a Brassói Törő Egylet nagyközhavasí siversenyét. Pénteken és szombaton rendezi a BTE téli sport szakosztálya idei nagy siversenyét a Nagyközhavas meredekein. A verseny impozáns méreteinek ígérkezik és az egyesület agilis vezetői minden előkészületet megtettek a sima lebonyolítás érdekében. Előreláthatólag a nagyszámu versenyzőn kívül nagytömegű néző fog kirándulni a Nagyközhavasra, ahol a kintlakó tristaszálló felkészülten áll a várható nagy forgalomra. A BTE versenye iránt annál nagyobb érdeklődés, mert az első válszabásu nagyszabásu magashegyi siverseny lesz, melyet az országban rendeznek.

Külön is felhívjuk a brassói magyarság figyelmét, hogy a nagyszabásu sportversenyben minél nagyobb számban résztvegyenek.

Gyilkosság egy berlini moziban. Berlinből jelentik: Titokzatos gyilkosság történt az elmúlt éjszaka a berlini Mercedes Palace mozgósínházban. Schöffer igazgatót, aki az utolsó előadás után a bevetté vált volna össze az irodájában, az íróasztala mellett találták. — A vizsgálat megállapította, hogy a igazgatót lelőtték, majd a gyilkosok összeszedték a pénzt és nyomtalanul eltűntek. A rendőrség a legközelebbi nyomon.

Ne költse pénzét kolozsvári és bukaresti utakra, mert sürgős kereskedelmi és hivatalos ügyét sokkal jobban elintézi futár irodánk „Industria Agentura si Comision” Brassó, Str. Principele Carol 6 (volt Kolostor-u.)

Január 21

KÖZGAZDASÁGI LAPOK

Páneurópa

a mezőgazdasági válság megoldási jegyében indul

Genf, január 21.

„Egy évre fölkellene függeszteni a buzatermeszt!” — hangzott el a meglepetést keltő jelszó mátláb és az agrárról erősen etolódott a mezőgazdaság hátrányára.

A gazdálkodó nem találja meg többé befektetéseinek, napi kiadásainak és türelmének jutalmát. Emelkedtek a munkabérek, az adók, a kamatláb és az agrárról erősen etolódott a mezőgazdaság hátrányára.

Az iparos, ha tultermelést tapasztal, alkalmazkodhatik a fogyasztáshoz, amelelt kartell, trösztöt létesíthet. A földmivész paraszt magára van hagyatva, nem tud számolni és ösztönszerűleg huzódzik mindenféle kooperációtól. Azonkívül hogyan képzeljük el a földmivészek megszervezését? Közös organizációba tömöríteni millió és millió kisgazdát? Lehetséges volna? Igen. Mezőgazdasági téren volna csak igazán szükség arra, hogy a termelő haszna ne csökkenjen, a fogyasztó viszont olcsóbban vásárolhassa a buzát, tejet és tojást. (Ma ellenkezőleg történik: a fogyasztót alig érinti a nagymérvű árcsökkenés.) Bizony meg lehetne szervezni a földmivészeket is, csak hogy hosszabb lélegzetű munkát igényel. A szövetkezeteket kell kiépíteni és támogatni az államnak — véli a genfi mezőgazdasági értekezlet.

Az államnak nevelnie kell a földmivészeket arra, hogy minél jobb minőségű buzát termeljenek. Dánia és Hollandia már ötven esztendővel ezelőtt ugy védekezett az amerikai dumpinggal szemben, hogy minőségileg jobb áruzással terményeiket és ezáltal főzelék, tejtermék és virágkivitelüket a mai napig állandóan fenntartották. (Svájcot, a tejtermelés tradicionális hazáját is Dánia látja el vajjal.)

Hogy a gabonacikk miért lesz olyan drága, mire a fogyasztóközönség elé kerül, ennek okát abban lehet megtalálni, hogy legtöbb országban tulok a közvetítő kereskedő. Az említett szövetkezetek megrövidíthetnék a termelőtől a fogyasztóig vezető utat is. Fölvetették a népszövegségi szakértők a gabonatermelés szabályozásának gondolatát, ami azonban roppant bizonytalan valami, már csak azért is, mert a gazda mindig ki van téve az időjárás befolyásának. Végül is a gabonatermelés eladásának közös szabályozásában állapodtak meg a delegátusok. Ilyen szervezetek volna a gabonamonopóliumok és gabonapólok. A nemzeti szervezetek természetesen kooperálhatnának egymással. Szinte összhangzatban van mindez dr. Hantos Elemérnek az a szuggeszciója, hogy egy igazi középeurópai kollaborációból nemcsak a földmivészek, hanem a gabonaszállítóknak és kereskedőknek is ki kell venni a részüket.

A nagy buzakonferenciát március 26-ra hívják össze Rómába. A Nemzetek Szövetsége azt ajánlja, hogy ezt a buzáértekezletet megelőzően lépjenek egymással közvetlen érintkezésbe a középeurópai és tengerentúli agrárállamok képviselői.

Leszállították a napraforgó-olaj hivatalos átlag-értékét is

Bukarest, január 20.

A pénzügyminisztérium, — úgy látszik, — nagy nehezen rájött arra, hogy a mezőgazdasági termékek adóalapként megállapított átlag-értékei általánosan eltávolodtak a tényleges piaci árak szomorú valóságától. A bor hivatalos átlag-értékének a leszállítása után, amelyről tegnap adtunk hírt, a pénzügyminisztérium most csökkentette végre a napraforgó-olaj átlag-értékét is, még pedig a finomított napraforgó-olaj métermázsáulként 4500 lejről 3500-ra, a finomítatlanét 2500-ról 2000-re.

Ezek az új átlag-értékek, amelyek után a forgalmi adó fizetendő, január 23-án lépnek életbe.

TŐZSDE

(1931. január 21.)

Zürich (nyitás): Berlin 122.80, Amszterdam 207.90, Newyork 516.90, London 25.08 és öt nyolcad, Páris 20.25, Milánó 27.06, Prága 15.5050, Budapest 90.25, Belgrád 912.75, Bukarest 307, Varsó 57.85, Bécs 72.6750. Devizák (belföldi jegyzés): London 817.50, Zürich 32.60, Newyork 167.95, Berlin 40.12, Bécs 23.60, Prága 4.99, Budapest 29.46, Milánó 8.84, Páris 6.6152, Amszterdam 32.66.

Egyetlen üzlet van még:

Exportáljunk húst és élőállatot!

Bukarest, január hó 21

Dr. Ernest Ene földmivelésügyi államtitkár most érkezett Bukarestbe külföldi utazásáról, és a sajtó képviselőinek az alábbi jelentős nyilatkozatot tette:

— Külföldi utazásom alatt mindenütt azt tapasztaltam, hogy míg a külföldi piac túl van terhelve gabonaneművel, petroleummal, és ipari termékekkel, addig mindenütt nagy hiány mutatkozik a jó minőségű hús-áruban.

Franciaországban például a borjúhús kilója

118 lej, és a bárányhús kilójáért 143 lejt fizetnek. Ugyanez a helyzet Angolországban, Svájcban és Olaszországban. Tapasztalataim szerint

beláthatatlan mennyiségű élőállatot vagy húsárut ekszportálhatunk ez államok felé. Beszéltem a francia mészárosok szindikátusával, ahol kijelentették nekem, hogy évente egy millió darab bárányt szállíthatunk Franciaországba. Bűn volna — fejezte be a földmivelésügyi államtitkár nyilatkozatát — nem kihasználni ezt a jó konjunktúrát.

Borszesz contra feketeszesz?

A 3—4 lejes beszarábiai borok háttérbe szorítják az 5—6 lejes erdélyi borokat

Arad, január 21.

„A feketeszesz konkurrenciát kapott — a borszesz alakjában!” — Ime, a legújabb riadóhír a feketeszesz-frontról.

Ez a naiv kombináció azonban a legelemibb számítási műveleten megdől. A borszesz, különösen a mai gabonárák mellett, nem állhatja meg a versenyt a gabonaszesszel.

A bor szesztartalma maximum 15 százalék, általában azonban az olcsóbb újborok csak a 10 százalékot érik el. Tehát a 96 százalékos szesz előállításához közel 10 liter bor kell, ami, 5—6 lejjel véve literét,

60 lej körül mozog.

Tehát már maga az előállításához szükséges anyag árkülönbözete utját vágja a borszesz ilyen jellegű karrierjének.

A borszesz-mumusnak a szeszfronton való megjelenése azonban más okokra is visszavezethető.

1930. közepétől megjelent a borszesztörvény, a mely november 30-ig bezárólag szindikátus megalakítását tette kötelezővé.

A törvényes határidő lejártá előtt, a bukaresti „Viticola” égisze alatt meg is alakult a szindikátus, az alakuló közgyűlésen azonban

a beszarábiai érdekeltek nem vettek részt,

csupán a desztilláló üzemek, amelyek most már felállították a raffinériákat is,

A beszarábiaiak távolmaradása, úgy látszik, éppen elegendő volt ahhoz, hogy a kormány semmisnek tekintse az első megalakulást és új alakuló közgyűlést hívott össze január 10-ikére, amikor is, most már a beszarábiaiak égisze alatt megalakult az új szindikátus.

Mi sem természetesebb annál, hogy most már a 300 vagonnyi kontingens legnagyobb részét a beszarábiaiak kapták meg, akik, — nyilvánvalóan, — erősen mellőzik az 5—6 lejes erdélyi borokat és a 3—4 lejes beszarábiai borokat favorizálják.

Ez a borszesz-puccs nagyon érzékenyen érinti az erdélyi bortermelést s így az aradhegyaljai piacot is.

A regionális protekcionizmus ismét súlyos válságot jelent a már amúgy is ezerféle bajjal küzdő erdélyi piac számára.

A borszeszszindikátus esete a logeklatásabb példája annak, hogyan nem lenne szabad egy kormány-nak „gazdaságpolitikát” csinálni...

A borszesz-fronton most zajló esatározások tolták a szesz-színpadra a borszeszt. Természetesen rögtön akadnak laikus diszletezők, akik siettek munkába venni az új szinpadit kelleket, — amely eltakarja a szomorú tény, hogy a feketeszesz frontján, sajnos, minden csendes...

(bk.)

A gazdák nem akarnak dohánytermelési szerződést kötni a monopollal

Brassó, január hó 21

Ma, amikor a gabonatermelés még a befektetett munkát sem hozza meg, a gazdának ipari és kereskedelmi növények termesztéséből kellene megélnie. Csakhogy ezen a téren is az a helyzet, hogy a kender és lentermelést általában elhanyagolják, a répatermelést a cukorgyári kartell évről-évre csökkentti és így egyedül a dohánytermelés volna az, a melyre a gazdának a legnagyobb sulyt kellene helyezni. És annak, hogy a gazda mégsem teszi ezt, nagy oka van. Ma ugyanis a dohánytermelés még nagyobb bajba sodorja a gazdát, mintha buzát termelne, sőt egyeseknél valóságos anyagi katasztrófát idéz elő.

A tavasz közeledésével a dohányjövődék ügynökei 4000 lej előleget és vetőmagot szoktak igényelni a gazdának, aki szorult helyzetében örül, hogy a dohánytermelési szerződést aláírhatja, de azután jön a kiábrándító ősz, amikor a szerződésben megállapított 40—60 lejes árak ellenére a kincstár emberei csak 5—20 lejes áron hajlandók a dohány kilóját átvenni.

A beváltás révén szenvedett veszteségeken kívül más ilyen meglepetések is érik a gazdát. A dohány helytelen kezelése címén 5—15 ezer lejes bírságokat rónak ki rá és hajtanak be kíméletlenül rajta. Azután hiába érte a gazdát 50—80 ezer lejes jégkár, amelynek magas biztosítási díját egyébként levonják a beváltott dohány árából, a legjobb esetben elengedik neki a díjakat, vagy esetleg meg is térítenek 2—3 ezer lejt, de a kár többi része az ő nyakán marad.

Ezek miatt a gazdák jelentős része már felhagyott a dohánytermesztéssel. Az ősszel például a szatmári gazdák inkább visszafordul-

tak a beváltótól és hazavitték a termést, sem hogy az átvételnél tapasztalt lelkiismeretlen és rosszakaratu eljárásnak alávéssék magukat. Ez az eljárás nem elszigetelt jelenség, hanem Erdély minden egyes beváltójánál sok a panasza.

A baj eredete ott van, hogy a jövődék nem rendelkezik megfelelő szakemberekkel, akik tudják azt, hogy melyik vidékre milyen mag felel meg és ennek is természetesen a gazda látja kárát, mert a földnek meg nem felelő magból nem lehet jó dohánytermés. Mert hiába igyekszik a gazda segíteni a bajon, rögtön beavatkoznak a monopól emberei, akik nem értenek a dohányhoz és olyan rendelkezéseket adnak ki, amelyek egyenesen romlásba döntik a termelőt. Az elmúlt évben például

négy és félezer gazdánál megtiltották a dohány kacsózását, aminek folytán a gyenge minőségű dohány 50 százaléka nem tudott beérni.

A termelők éveken át jártak panaszra a rengeteg sérelem orvoslása érdekében, de senki sem hallgatta meg őket. Ezért azután most még magasabb előlegek és más csúfító ígéretek ellenére sem hajlandók a gazdák dohánytermelői szerződéseket kötni az állam-mal, ha a monopól nem módosítja a szerződést és nem nyújt megfelelő garanciákat arra, hogy a szerződés pontjait be is fogják tartani. A termelők egyik főkövetelése az is, hogy a termés felbecslésénél közreműködő bizottságokban helyet foglaljon a gazdák bizalmi embere is, az átvételnél felmerülő differenciákat pedig egy független elnök és né a jutalékra dolgozó kincstári megbízottak döntsek el.



A Magyar Labdarugó Szövetség újra felvette a tárgyalás fonalát a román futballszövetséggel

Budapest, január 21.

A román-magyar futballbéké kérdése még mindig vajdudik. Mint annakiejen megirtuk, félhivatalos tárgyalások indultak meg a két szövetség között. Ennek kapcsán a magyar labdarugás egyik vezető embere, Máriásy dr. Temesváron járt, ahol beható tanácskozásokat folytatott az ottani sportvezérkarral, különösen pedig Lázár dr.-ral, aki a román professzionista futballszövetség elnöke.

A temesvári megbeszélésen kialakult a román álláspont, melyet pontokba foglalva átnyújtottak a magyar kiküldötteknek. Az MLSz válaszirata most készült el, melyet elküldtek Temesvárra.

A magyar álláspont nem mindenben egyezik a temesvári feltételekkel. Leglényegesebb eltérés, hogy nem adják beleegyezésüket ahhoz, hogy 1951 szeptember 1-ig szabadon nyilatkozhassanak a Romániából Magyarországra származott játékosok, hogy visszatérnek-e Romániába. Az MLSz véleménye szerint ez alkalmat adna sok futballistának arra, hogy jelenlegi egyesületét megszarolja, még azon esetben is, ha egyébként eszéágában sem volna egyesületet változtatni. — Különben is az egyes játékosokat szerződések kötik, melyeket a magyar futballszövetségnek nem áll jogában hivatalból érvényteleníteni.

A magyar átirat mindenesetre egyengetni fogja az utját az évek óta húzódó békének. A Temesvárra küldött „békefeltételekkel” egyidőben ugyanis az MLSz elnöksége udvarias átiratban fordult a bukaresti labdarugószövetséghez, melyben legnagyobb készségét fejezi ki olyan irányban, hogy a tárgyalásokat a béke megkötésére újból megindítsák.

Székrekedést,

aranyeret, vesebajt, májbetegségeket, rheumát gyorsan és könnyen anélkül, hogy a szervezetnek ártson, természetes gyógymóddal gyógyít az

UNIVERSAL-TEA

Dobozonként 95 lej, gyógyszerárakban és drogériákban. Labor „Malarin” Bukarest, Piața G. Cantacuzino 3

UJ VEZETŐSÉG ALATT A

30% ármérséklés.

Teljesen modern.

HOTEL METROPOL

A királyi palotával szemben

Bukarest, Calea Victoriei 84 szám.

A főváros legnagyobb, kényelmesebb, világosabb szobái.

HENRY DUPUY-MAZUEL

40

A SAKKJÁTÉKOS

REGÉNY Fordította KÜRTI PÁL

Délután a táncosnővel sétáltam a városban. A Miodova utcában éppen egy rézkare-árus kirakatát néztük, mikor Cagliostro gróf járműve haladt el mellettünk, egy hatfogatú hintó és egy szerényebb külsejű batár között. Őt magát nem láttam, de sokáig néztem a jármű után. Mikor hazaértünk, társam szobájának ajtaja előtt megálltunk. Az ajtó fölött jobbra Keresztelő Szent János faszkára állott egy oszlopon, balra kitérő szarvasfő volt a falra szögezve. A mennyezetről pompás vitorlászajó csüggött láncon, skarlát szín vitorláit dagadták, a vasmacsák csillogtak a hajótáron.

Wanda megállt egy pillanatra, keze a kezében volt és intett, hogy füléljek. Alig hallhatóan szállt felénk a lengyel nemzeti dal. Sophie énekelte Boleszlávnak.

A táncosnő fojtott hangon suttogta:

— Valamikor én is tudtam... A bölcsőmnél ezt dúdolták...

Merengő mosollyal tette hozzá:

— Azóta egyebet daloltam... Hányféle nótát, Istenem... és egyik sem ér fel vele. Milyen fura az élet, lovag ur. Gyerekkorában megtanul az ember egy dalt, aztán elfelejti; jönnek mások, sok más jön és végül is az elsőt sajnálja mindenki.

Gyöngéden szorongattam puha kezecskéjét.

— Ne sajnáljon semmit, kicsi lelkem. Az élet önnek szép és mosolygós. Mi fáihat benne?

Egy pillanattal habozott, aztán hirtelen így szólt:

— Eppen a mosoly. Mosolyogni: ez az én egész életcélom. Ön egy szóval jellemezte az életemet.

B.L. POLITIKAI NAPILAP

A B.L. nyomdavidallalat kiadása és nyomása. — A szerkesztésért Kocsis Béla felel

BRAȘOV—BRASSÓ Kapu-utca 56—58. szám. Telefon: 82 és 1-77.
BUCUREȘTI—BUKAREST I., Sărinđar No. 6. Telefonszám: 363/64, 373/70

ELOFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokra: negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tárfakkal készséggel szolgálunk.

MEGBÍZOTTAK. Arad: Strada Cuza Voda 3 sz. (Halmágyi Pál). — Kolozsvár: Strada Dubalarilor 7 (Neumann Ignác). — Dé: Osztián Kálmán Strada S. Barnufiu 10. Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17. Hunyad- és Alsófehérvármegyék részére. — Nagyváradi: Str. Nic. Jiga 32. (Szabó Gyula). — Szatmár: Papp Géza-utca 15. (Kertész László). Szatmár- és Máramaros-megyék részére. — Nagyszeben: Str. Turului 13. (Szigethváry László). — Szilágysomlyó: Hesperin Ernő. — Marosvásárhely: Sztgyörgy-u. 6. (Szabó Jenő). — Temesvári: Berényi Lajos, Gátsor 22/a. — Torda: Str. Reg. Ferdinand 25. (Denes József). Megbízások felvételére és fizetések átvételére fenti helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza, Dán Dániel, Gerő Sándor, Nádas Jenő.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnapi 750, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzéri hirdetés esetén 25% engedély. Állást keresőknek 25% kedvezmény. — A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

80.000 lakosú városban egy jömeneteli forgalmas kávéház italmérséssel fűtőten, egy személy kiválása miatt, eladó vagy társ keresetlik. Cím 11320 szám alatt a brassói kiadóban.

Szórt szalonna Lei 82, tiszta elsőrendű zsir Lei 40 kilogrammonként bármilyen mennyiségben Fertig Józsefnél, Arad, Str. Mețianu 3. 11299

Uzemképes 40—50 lóerős Diesel-motort keresek. Ing. Gh. Ignat, Bucaresti, Str. Lascar Catargiu 2. 11381

Használt, de garantáltan üzemképes 80—100 H. P. Diesel-motor megvételre kerestetik. Fodor Antal, malomtulajdonos, Belfir, Bihar m.

Jókarban levő modern tölgyfaebédlő, fehér hálószoabatur, komplett, Révai nagy lexikon, konyhabutor, fürdőkád, gázreső, mindenféle háztartási dolgok jutányosan eladók. Brassó, Fekete-utca 60.

Keresek bevezetett fogászati műtermemhez társul vizsgázott fogtechnikust, vagy fogorvost. Társuláshoz csak diploma szükséges. Ajánlatokat „Fogtechnikus” jellegű a brassói kiadókba kérek.

Vegyes

Ujtsa meg lejárt előfizetését.

Fuchs fogorvos, Bukarest, husz évi praxissal Párisban, minden modern fogmunkát végez București, Strada Berzei 35. 11166

Harminckét éves gyermektelen özvegy vagyok, vagyonom 75 hold föld, 2 bérház és egy lakóház készpénz belsőségeikkel. — Házasságot kötnék gazdálkodni szerető urral, vagy más biztos existenciával rendelkező uriemberrel. — Leveleket teljes címmel „ÖZVEGY” jellegű kérek e lap brassói kiadójába. 11270

Gyakornoknő

fizetéssel főlvetetik

Krafft és Herber drogeria, fotó- és illatszerkereskedésében Brassó

Feltétel: meggyerőkülső a román, magyar, német nyelv tudása. 11335

Legolesőbb szállodájuk Bukarestnek a Hotel Lido-Venezia, Bdul. Elisabeta 38. Szobabérek 120 lejűtől. 11331

Ugyvédjelölt 2 évi praxissal, perfekt román, magyar, belépésre irrodát keres. „Szerény” jelgére cím a brassói kiadóban. 11338

Autótulajdonosok figyelmébe!

A legjobb hűtőtagyvédő a hűtőviz befagyása ellen a

Glysonfin

Biztos hatás — nem párolog — egyszeri kiadás. Felvilágosítást nyújt:

Romanii Rt. Temesvár I. Bánati ház. C. Knopf Brassó, Egres-u. 13. Ing. EDMUND RHEINDT Brassó, Kut utca 13. Adami Testvérek Nagyszeben, Vasut-u. 35. Lassel Hans Nagyszeben, Sporer-u. 15. és a szaküzletek. E 11325

Az ország fűzőkészítőihez!

Nagy raktár, szabászati- és fűzőkellékeket, szövetekeket bármilyen mennyiségben kaphatnak a

MAGAZINUL TOALETA

Bukaresti, Strada Șolari 4—6.

A speciális

„Bally extra” gummiárúk

kizárólagos lerakata.

Azonnali szállítás az egész országban.

— Abban az időben, mikor Moszkvában éltam, én nagyon szép kislány volt. Ma még szebb; de én jobban szerettem a kislányt. Ne csudálkozzék, hiszen az én gyermekkori képével az ifjuságom s egy feledhetetlen emlék száll fel bennem. És talán el sem hiszi, ha azt mondom, hogy az a szerény szoba, amelyet a palotában laktam, boldogabb királyság volt nekem, mint ez a szép Lengyelország.

Elhallgatott. Csönd volt. A király környezetében igen különböző öltözkű emberek voltak. A franciák ruhák uralkodtak, de orosz egyenruhák mellett ott volt néhány makacs lengyel ur hosszú köpenye, bizonyos szakálla és tar koponyája is.

Sztaniszláv végre így szólt: — Nos, lovag ur, lássuk a gépet!

Ezzel leült. Néhány percig zajos székfoglalás és kíváncsi szédülés hallatszott. Mikor a zaj csillapodott, kezemből kacsu elefántcsont-pálcikát vettem és elkezdtem mondókámat:

— Először a táncoló automatát mutatom be felségének. Ezt a gépet az orosz császárnő öfelsége rendelkezésére készítettem és Wanda Zalewska, a császári ballet első táncosnője állt hozzá modell. Az automata ugyanazt a táncot fogja felséged előtt lejteni, mint elő mása.

Odaléptem az androidához. Meghúztam az emeltyűket. A szomszédos szobában elhelyezett hegedűsökrázendítettek Rameau egyik gavottjára.

A tánc elkezdődött. Szégyenemre el kellett ismernem, hogy az automata alatta maradt Wandának, aki úgy táncolt, mint egy tündér. Hol hajladozott, mint egy kacsaró virág tavaszi szellőben, hol megemeltette szoknyáját és karjai úgy íveltek, mint egy remekbe formált váza fűfel, hol meg csodálatos könnyedséggel szökölt. Mosolya és tekintete gyönyörűen befestették mozdulatait.

Nagy tapsot kapott. A király meg volt hatva, így szólt hozzá: